

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Spalis - October 10, 1984 Nr. 39

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KAS KĄ APSTATĖ?

Gromyko tiki savo propagandai

Vytautas Meškauskas

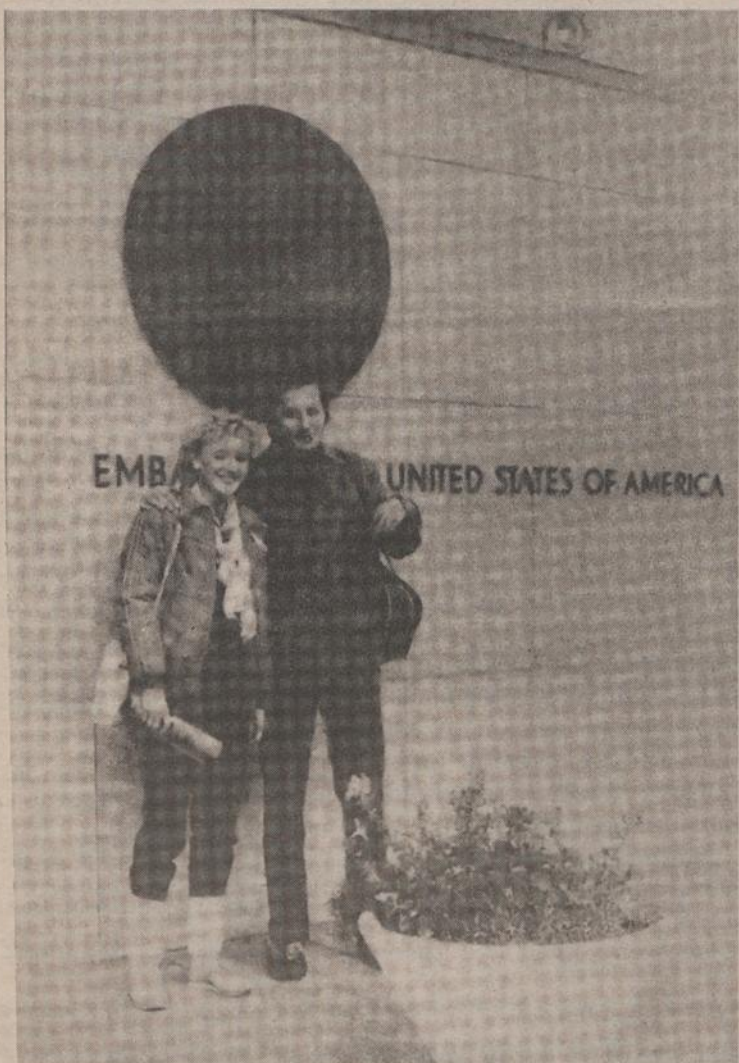
Kas ir ką laimėjo iš Gromyko vizito Washington? Prezidentas Reaganas pademonstravo tautai ir užsieniui, kad jis už taiką ir prieš karą. Užsienio reikalų ministeris Gromyko nepadarė jokių tiesioginių nuolaidų ir, atrodo, nieko negavo už tai, kad pabuvostatistu Reagano pasirodymuose televizijoje. Trečiam personažui - Mondale - retai prasiveržėnčiam į scenos priekį, tame vaidinime iš Gromyko vizito buvo mažiausiai naudos. Tie-

sa, jis gali pasinaudoti Gromyko pareiškimu, kad kai kurios jo (Mondale) idėjos gali būti naudingos taikos išlaikymui, kas jam leidžia kritikuoti Reaganą pasikalbėjimuose su Gromyko nieko nepasiekus.

Kokį visas tas vaidinimas paliks įspūdį Amerikos rinkėjams, kuriems jis buvo skirtas, šiuo tarpu dar sunku pasakyti. Iš dalies tai priklausys nuo kritikų komentarų, kurių nuo-

(Nukelta į 2 psl.)

Pabėgęs estų aukštas pareigūnas Amerikoje lanko baltų bendruomenes



Pabėgėliai iš Estijos sol. Leila Miller ir Valdo Randpere, teisingumo ministerio pavaduotojas, prie JAV ambasados Švedijoje.

Rugpiūčio 6, atsipalaidavęs nuo sovietų turistų grupės, iš Suomijos į Švediją pabėgo kartu su žmona garsus komunistų partijos ir vyriausybės pareigūnas **Valdo Randpere**. Kad ir jaunas, bet komunistinėje sistemoje spėjęs karjeros laiptais aukštai iškopti, Valdo Randpere saugumo akyse buvo įgijęs didelį pasitikėjimą, kurį panaudojo pabėgimo planui įvykdyti.

Jau savo gimimu Valdo Randpere buvo patekęs į komunistinio elito sąrašus, mat jo tėvas Heino, preky-

bos laivyno inžinierius, už nuopelnus Maskvai buvo apdovanotas Lenino ordeno. Lenino ordenai duodami tik išrinktiesiems tarp išrinktųjų. Tačiau sūnus pasirinko laisvę, nes laisvės trauka begalinė.

Pabėgėlis Valdo Randpere gimė 1958 Estijos sostinėje Tallinne. 1982 m. Tallinno universitete cum laude baigė teisės mokslus, tačiau dar prieš baigimą buvo paskirtas vadinamo Estijos "teisingumo ministerio" asistento pavaduotoju. (Nukelta į 4 psl.)



JUOZAS KAPOČIUS Lietuvių Enciklopedijos ir daugelio vertingų knygų leidejas yra geriausias pavyzdys, kad pavienis žmogus gali nuveikti tai ko ir valstybė nesugeba padaryti.

Lietuvių Enciklopedijos antro papildymo tomo laukiant Pokalbis su LE leideju Juozu Kapočium

ANTANAS JUODVALKIS

— Kokie vėjai atpūtė jus į laisvųjų lietuvių sostinę Chicago?

— Aukštinio rudenėlio vėjelis Chicagoje yra švelnus ir gaivinant, o pietiniame Atlante viena po kitos siaučia sūkuringos audros. Aš čia atsiradau ne bėgdamas nuo siaučiančių viesulių, bet Lietuvių enciklopedijos antrojo papildymo tomo reikalais. LE papildymo tomas bus renkamas Chicagoje, o spausdinamas Bostone.

— Lietuvių visuomenę domina Lietuvių enciklopedijos papildomo — 37-to tomo išleidimas. Kaip toli

pažengta paruošiant šį tomą?

— LE antro papild. tomo 70% medžiagos yra jau paruošta ir atiduodama rinkimui, o likusieji 30% numatoma užbaigti iki šių metų galo. Redaktoriai dirba pilną laiką ir savo darbą atlieka gerai, tik kai kurie bendradarbiai kartais suvėluoja ir pažadėtų straipsnių laiku nepristato.

— Anksčiau spaudoje skaitėme, kad yra per mažas lietuvių visuomenės susidomėjimas šiuo tomu. Ar laikas pakeitė visuomenės dėmesį ir prenumeratorių skaičius padidėjo?

— Leidžiamo II papild. tomo prenumeratorių skaičius yra per mažas — tik apie tūkstantį. Natūraliai turėjo būti bent du kartus didesnis, nes pagrindinės enciklopedijos buvo 4500 prenum. Pusė šio skaičiaus jau yra išskelavusių amžinybėn, bet liko jų šeimų nariai, kurie turėtų papildyti turimą encikl. ir užsiprenumeruoti II papild. tomą. Iš mirusiųjų 700 buvo LE aprašyti ir apie juos šiame tome bus įdėtos papildomos žinios apie jų dar atliktus vertingus darbus. Ar jų palikuoniams neįdomu turėti tokią knygą?

— Nors spaudoje buvo jau skelbta, bet būtų ne pro šalį pakartoti redaktorių, ruošiančių II papild. tomą.

— Su redaktoriais susitarti sunkumų nebuvo, nes dalis jau šį kartą dirbo prie ankstyvesnių tomų paruošimo. Didesnę problemą sudarė tinkamų bendradarbių ir talkininkų, kurių prie šio tomo dirba arti 200 žmonių. LE II papild. tomo redakciją sudaro: vyr. redaktorių — prof. Simas Sužiedėlis, vyr. redakt. pavad. — dr. Jurgis Gimbutas, redaktoriai — dr. Stasys Bačkaitis (naujas) ir Antanas

(Nukelta į 3 psl.)

TORONTE ĮSISTEIGĖ DIRVOS RĖMĖJŲ BŪRELIS

Rugsėjo 30 d. Birutės Abromaitienės iniciatyva buvo sušauktas Toronto Lietuvių namuose Dirvos skaitytųjų pasitarimas ir įsteigtas Dirvos rėmėjų būrelis. Išrinkta būrelio valdyba: pirmininkė — B. Abromaitienė, sekretorius — J. Varanavičius ir kasininkas V. Matulevičius. Pasitarime dalyvavo: M. Abromaitis, Aug. Kuolas, Ald. Jankaitienė, V. Kalendrienė, V. Skirgaila, V. Petraitis ir iš-

rinkti valdybos nariai. Nutarta paremti Dirvą prenumeratoriais, aukomis, spaudos bendradarbiais ir sutelkti daugiau narių į būrelį. Šiam tikslui planuojama rengti vakarones, pobūvius, popietes. 1985 m. vasario 24 d. Lietuvių namuose rengiama Dirvos rėmėjų susipažinimo popietė su koncertine programa. 1985 m. spalio 13 d. įvyks Dirvos 70 metų sukakties minėjimas.



SAVAITINĖ POLITIKOS *Įvairvalgia*

Gromyko apskaičiavimai. - Europos gynyba. - Viduriniuose Rytuose.

Mes jau daug rašėme apie Reagano-Gromyko susitikimą ir kas po juo slypi. Čia patiekiami londoniško The Economist išvedžiojimai. Pagal juos sovietai galėtų ir toliau laikytis konfrontacijos politikos, jei rinkimus laimėtų Reaganas, iki 1989 m. Laikydami tos politikos, jie galėtų atsakyti rimtai dėl ko nors derėtis su JAV (o taip pat ir su Vakarų Europos koalicija: Thatcher-Kohl-Mitterand, kuri daugiau ar mažiau laikosi Reagano linijos). Jie galėtų centriniuose Europoje daugiau telkti savo SS-20 ir jų propaganda rektų apie artėjančią krizę. Taip jie jau elgėsi pasutiniaisiais mėnesiais. Taip darydami jie tikėtusi įbaityti kairias nuo centro partijas - darbiečius Britanijoje, socialdemokratų Vokietijoje ir gal socialistus Prancūzijoje i pusiau neutralumą, o išgąsdinti Vakarų Europos rinkėjai jas (tas partijas) išrinkti į valdžią - ir taip Europa būtų atskirta nuo Amerikos.

Bet tokia strategija gali labai brangiai apsieiti ir nėra garantijos, kad ji pasisektų. Praėjusios vasaros patyrimas moko, jog Europos viešojo nuomonė, nors ir bijo atominio karo, vis dėl to sutiko su NATO vid. distancijos raketom savo teritorijoje ir tikrai nenori pasitraukti iš NATO.

Sovietijos pastangos apriboti savo satelitų ūkinius ryšius su Vakarais taip pat sukėlė jų nepasitenkinimą. Jei prezidentas Reaganas būtų perrinktas, to paskatintas JAV ūkinis atkūtimas - ir ypač grįžęs JAV pasitikėjimas savim - nesudarys daug kliūčių sumobilizuoti tautą prieš Rusiją, kuri atsisako derėtis su Vakarais.

Taip susiklosčius, JAV atsiginklavimas tęsis toliau, Sovietija bus išskirta iš pasitarimų kaip spresti pasaulio problemas, ko ji labai trokšta, ir greičiausiai Reagano politika bus tęsiama ir jo II terminui pasibaigus.

Tokia politika pareikalautų nepaprasto Sovietijos ūkio įtempimo. Siuo metu ji išleidžia 12-14% savo visų pajamų ginklavimuisi, norint konkuruoti su Amerika - jos generalai pareikalaus daug papildomų bilijonų rublių. Jie reikalingi tam, kad

a. neatsilikus nuo Amerikos pažangos priešraketinių ir anti-satelitinių ginklų progrose;

b. perkelti savo tarpkontinentalinių raketų dalį iš sausumos i povandeninius laivus, nes kitaip jos gali būti JAV sunaikintos pirmu smūgiu, ir

c. sumoderninti sovietų konvencionalinius ginklus, kad jie neatsiliktų nuo Vakarų. To kaip tik reikalavo at-

statytas maršalas Ogarkovas.

Amerikai tačiau lieka tik neapsileisti a. ir c. srityse (ji jau turi pakankamai raketų pov. laivuose). Tai pareikalautų nemažai išlaidų, tačiau jos ūkis yra dvigubai našesnis už Sovietijos, kuriai ta našta gali būti nepakenčiama.

Gromyko šiais metais turi būti labai piktas. Pershingai ir 'skraidančios bombos' atsirado Europoje. Su Sovietija mažai skaitomasi pietinėje Afrikoje, ji negalėjo daug kuo pasinaudoti dėl Amerikos politikos nepasisekimo Libane. Ir net Centro Amerikos įvykiai nesiklosto taip, kaip jis norėtų. Gromyko, žinoma, yra realistas ir profesionalas. Jo apsisprendimas vykti į Washingtoną - kaip ir pašalinimas per daug reikalaujančio maršalo Ogarkovo - gali liudyti už tai, kad jis ir politbiuras nutarė susitaikyti su realybe.

Jei jo vizitas atneš naują JAV-Sovietijos santykių gaidynę, ji vistiek skirsis nuo buvusios. Derybom prasidėjus, sovietai turės sutikti su amerikiečių raketų pasilikimu Europoje. Jie, kaip ir amerikiečiai, turės padaryti nuolaidų derybose dėl tol. distancijos raketų. Jie gal galės kiek sulaikyti priešraketinių ginklų gamybą Amerikoje, tačiau nesulaikys jų tobulinimą. Jie turės atsisakyti pretenzijų, kad Amerika tartųsi su jais dėl kiekvieno žemės kampelio. Reagano ryžtingas atsiginklavimas pakeitė derybų sąlygas.

Rudens manevrai Europoje parodė, kad silpniausia vieta Europos gynime yra vokiečių reikalavimas ginti jų teritoriją galimai arčiau prie sienos. Tą reikalavimą lengva suprasti - Vakarų Vokietijos teritorija yra siaura ir vokiečių kariuomenė nenorėtų trauktis iš ten. Kad nesitraukti nuo sienos, būtinai yra reikalinga aviacijos persvara. NATO ją galėtų įgyti tik per metus i Europą JAV aviacijos jėgas iš pačių JAV teritorijos. Nors tam visą laiką ruošiamasi, bet pirmos trys-keturi dienos konflikto atveju yra laikomas kritiškomis.

Nors Mondale prikiša Reaganui Vid. Rytų politikos neturėjimą, iš tikro ten vystosi įvykiai, kurių raida, iš Washingtono žiūrint, yra patenkinama. Jordanija atnaujino diplomatinius santykius su Egiptu, kuriuos buvo nutraukusi, kaip ir kitos arabų valstybės, po Egipto prezidento taikos sutarimo su Izraeliu. Pagal Egipto prezidentą Mobariką, santykius su Egiptu yra pasirodęs užmegsti ir Irakas, kuris iš Egipto gavo nusipirkti sovietų ten paliktus ginklus.

Irako armijos apginklavimą sudaro sovietų gynybos ginklai. JAV tarpininkaujant Izraelis artėja prie susitarimo su Sirija, pagal kuri Izraelis pasitrauks iš Libano, palikdamas jį visą Sirijos įtakai, išskyrus siaurą juostą prie pat sienos.

■ Iš kitos pusės

Skaitau ir netikiu savo akimis... Šį kartą DIRVOS 36 Nr. paskelbtą Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kongreso manifestą. Reikia sutikti, kad jį parašyti buvo labai keblus uždavinys. Iš vienos pusės laisvai gyvenantiems visų pažiūrų ir religijų lietuviams nelieka nieko kito kaip reikalauti nepriklausomos Lietuvos atstatymo ir puoselėti tą viltį. Iš kitos — katalikų tikybos išpažinimas okup. Lietuvoje yra legalus. Ta teisė yra įrašyta Sovietijos konstitucijoje. Tam reikalui yra net valdinė įstaiga. Už tat siūlosi mintis, kad, rasit, daugiau galima pasiekti tik prašant ar reikalaujant — ir praktiškai, ne tik teoriškai, leisti išpažinti savo tikėjimą, laikytis jo apeigų ir reikalavimų. Tam galima būtų sulaukti nemažai simpatijų visame laisvame pasaulyje. Su tuo skaitydamasi ir sovietų vyriausybė stengiasi nuduoti religijos nepersekiojanti, kviečia pas save iš vakarų atsilankyti įvairias dvasiškių delegacijas ir pan. Žodžiu, jai būtų nemalonu ir nepatogu susilaukti priešingų įrodymų, kas eventualiai galėtų privesti prie kai kurių lengvatų Lietuvos katalikams, o tai kartu būtų dalis, nors maža, viso krašto laisvės atstatymo.

Atrodo, kad apie tai pagalvojo ir manifestą paskelbęs Organizacinis pasaulio lietuvių katalikų kongreso komitetas. Pirmieji 9 punktai reikalauja tikintiesiems grąžinti Vilniaus katedrą, grąžinti į ją šv. Kazimiero palaikus, grąžinti tikintiesiems kitas atimtas šventoves, leisti veikti vienuolynams ir religinėms organizacijoms, vyskupam eiti ganytojiškas pareigas, paleisti laisvėn žmogaus teisių ir religijos kovotojus ir t.t. Pagaliau trenkia perkūnas, atsiprašau už stabmeldišką išsireiškimą, iš giedro dangaus. Reikalaujama:

10. Atitraukti okupacinę Sov. Sąjungos kariuomenę iš Lietuvos ir grąžinti Lietuvai **savarankišką** gyvenimą, kurį turėjo **kazimierinė praeities Lietuva** ir kurio trokšta dabartinė Lietuva, žvelgianti į savo dvasinį globėją šv. Kazimierą.

Visų pirma — mes įpratę reikalauti **nepriklausomybės**, o ne **savarankiškumo**, kuris gali būti palaikytas reikalavimu tik autonomijos. Antra — ypatingai iškeliamas šv. Kazimieras, anksčiau dar nurodžius, kad jis buvo Lietuvos karalaitis, aktyviai dalyvavęs valstybės valdy-me. Toje sąrangoje galima pamanyti, kad ilgimasi unijos su Lenkija ir jogailaičių dinastijos, jei jos liekanas kur nors dar galima rasti, grąžinimo i Lietuvos sostą.

(vm)

Kas ką apstatė?

(Atkelta iš 1 psl.)

monė, tiesa, labai dažnai skiriasi nuo eilinio žiūrovo, bet tas šiuo atveju turi tokį pat balsą rinkimuose, kaip ir žinovas.

Kad lengviau suprasti sekančius įvykius, grįžkime kiek i praeitį. Kam daugiausiai buvo reikalinga ta demonstracija? Demokratų partijos propaganda stengiasi kalte už santykių su sovietais pablogėjimą pristesti Reagano retorikai. Iš tikro tačiau tų santykių pablogėjimą iššaukė sovietų elgesys: jų vidutinės distancijos raketų SS-20 nutaikinimas i Vakarų Europą, invazija i Afganistaną ir Lenkijos numalšinimas. Tų įvykių šviesoje Reagano priešsovietinė retorika buvo ne tik teisinga, bet ir reikalinga. Reaganas tą retoriką prieš pusančių metų pakeitė dėl to, kad galutinėje analizėje kariauti neapsimoka. Karui nepritartų amerikiečių dauguma, ir - jei galima kaip nors susitarti dėl atominio apsiginklavimo sumažinimo - reikia tai bandyti, ne užmirštant Reagano retorikos priminimo su kuo turima reikalo.

Sovietai, kurie oficialiai tiki i komunizmo išgalėjimą visame pasaulyje ir tai skaito tik laiko klausimu, savo retoriką, kuria kalte už santykių pablogėjimą primeta Vakarams, o ypač Amerikai ir Reagano administracijai, sušvelnino palyginti visai mažai.

Kalbėdamas JT Visuotiniame susirinkime Gromyko pakartojo seną sovietų giesmę, bet nepaminėjo Reagano vardo. Dėl vidaus sumetimų, sovietams dar reikalingas įtempimas. Kas juos privertė pasistoti Gromyko i Baltuosius Rūmus, buvo noras sustabdyti tolimesnį JAV apsiginklavimą, o ypač pažangą atskrendančių raketų sunaikinimą. Savaime aišku, kad JAV neturi intereso kalbėtis apie tai, kas nepatinkas sovietams, tiems atsisakant kalbėti apie tai, kas baido amerikiečius.

Už tat, sutraukiant, reikia konstatuoti, kad Gromyko vizitas Washingtone iš esmės kol kas nieko nepakeitė. Nuo karo sulaiko ne tiek taikos noras, kiek perdidelė jo kaina. Tai nieko naujo. Taip jau yra nuo atominių ginklų pradžios.

Vienintelė staigmena Reagano-Gromyko pasikalbėjime buvo, jei patikėti CNN korespondentui D. Shorr, Gromyko išpėjimas apie... vokiečių ir japonų pavojų. Kaip žinia, tai jau kuris laikas sovietų propagandos mėgiama tema, priduriant, kad JAV juos kursto prieš sovietus. Kol kas ji dar neįtikino Vakarų, bet jų pačių ministeris tapo savo paties propagandos auka. Reagano administracijos reakcija i tai buvo pastaba, kad Gromyko vis dar neužbaigė II pasaulinio karo.

nos, kurią saugotų vietos milicija ir jau seniau ten esanti JT kariuomenė. Nors abeji kongreso rūmai priėmė rezoliuciją už JAV ambasados perkėlimą iš Tel Avivo i Jeruzalę, ji administracijos nesaisto. Izraelis per daug spausti JAV negali, nes skubiai reikalingas ūkinės paramos, o faktinė padėtim - valdymu vakarinio pakraščio ir Gazos srities - gali būti net patenkintas.

Britai labai džiaugiasi laimėje minų karą Raudonojoje jūroje. Jų minogaudis HMS Gavington rugsėjo 13 d. suse-

kė vieną nesprogusią miną jūros šiaurinėje dalyje. Ji buvo 9 pėdų ilgio ir turėjo toną sprogstamo užtaiso. Ji buvo atsargiai nutraukta i sėklesnę vietą, perpiauta ir iškelta. Ji yra sovietų gamybos ir greičiausiai padėta i tą vietą Libijos. Kaip žinia, tos minos sužalojo 19 laivų.

GRINDER HANDS

I. D. AND O. D.
NIGHT SHIFT ONLY
3 years minimum experience on aircraft parts.
NORWOOD PRECISION PROD.
19540 Allen Rd. Melvindale, Mich.
313-383-5700 (37-43)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.



St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
EXECUTIVE SECRETARY

Dennis N. Gribauskas
Senor Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.**AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESUI
ARTEJANT**

Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamas X-tasis Amerikos Lietuvių Kongresas jau čia pat. Jis įvyks spalio 27-28 d. d. Chicagoje, Quality Inn Midway viešbutyje. Šis kongresas yra ne eilinis įvykis. Jis rikiuojasi į didžiųjų susibūrimų ir renginių gretas.

Šiais metais lietuviškasis judėjimas buvo ypatingai didelis ir reikšmingas. Septintoji Tautinių Šokių šventė Clevelande, 71-masis Lietuvos Vyčių seimas Chicagoje, Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kongresas Toronte, Kanadoje bei Kunigų Vienybės ir laisvojo pasaulio kunigų suvažiavimas buvo tie didieji įvykiai, į kuriuos daugiau ar mažiau atkreipė laisvasis pasaulis dėmesį ir arčiau susipažino su pavergtos Lietuvos problemomis, ypač minint šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį Romoje ir visose lietuvių kolonijose.

Minėtieji didieji renginiai daugiau tarnavo mūsų tautinio gyvastingumo ir kultūrinių vertybių puoselėjimo įrodymams. Gi Amerikos Lietuvių Kongresas turėtų šiek tiek skirtis nuo anų. Šis Kongresas, be abejo, bus daugiau mūsų politinio gyvenimo siekimų veidrodis. Tikriausiai sakant, tai mūsų politikos didžioji demonstracija.

Šiam Kongresui sparčiai ruošiamasi. Jau minimi kalbėtojai: Lietuvos atstovas prie šventojo Sosto ir Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Washingtono Stasys Lozoraitis, jr.; VLIKO pirmininkas dr. Kazys Bobelis, adv. Povilas Žumbakis, ALTo pirmosios valdybos narys Juozas Laučka, jaunosios kartos atstovas studentas Algirdas J. Silas. Visi kalbėtojai geri, pažįstami mūsų politinio gyvenimo reikalais, o taip pat ir JAV bei kitų valstybių politiką pavergtų tautų atžvilgiu.

Neabejojame, kad kalbėtojai nesivadovaus senti-

mentais, bet realiai ir atvirai pažvelgs į visas mūsų pastangas padėti pavergtai Lietuvai ir pajieškos būdų, kaip efektingiau padėti Lietuvos vadavimo problemas JAV politiniuose sluoksniuose bei kituose kraštuose. Tai, be abejo, didelis užmojis, tačiau jis būtinas. Tokioms problemoms spręsti, reikia manyti, į Kongresą organizacijos siųstinkamus atsetovus, sugėbančius giliau ir realiau žvelgti į mūsų politinio gyvenimo raidą.

Kongreso atstovai atvyks pilnai pasiruošę sunkių problemų svarstymui. Kongresui ruošti komitetas, vadovaujamas Dainos Danilevičiūtės-Dumbrienės ir narių — inž. Grožvydo Lazausko, dr. Vlado Šimaičio, Birutės Skorubskienės ir Juozo Bagdžio neabejotinai organizacinius darbus atliks gerai. Svarbu, kad Kongresas būtų tinkamai pasiruošęs ir kad atstovų tarpe būtų kuo daugiau žmonių, gerai nu-

Lietuvių Enciklopedijos papildomasis tomas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Mažulis. Redaktorius dr. St. Bačkaitis yra išsitaręs, kad lengviau dantų gydytojui dantį ištraukti, kaip išprašyti iš bendradarbio gerą straipsnį.

— Jums, kaip leidėjui, turbūt daugiausiai rūpi finansiniai reikalai. Ar 37-tomo išleidimui turite pakankamai lėšų ir iš kur jas gavote?

— Finansai yra leidėjo atsakomybė. Po pirmojo atsisaukimo, paskelbto 1981. VI. 1 d., buvo stebimos lietuvių visuomenės nuotaika ir reakcija. Praėjus pusmečiui ir lietuviams mažai atsiliepiant, buvo norėta nuo LE II-jo papild. tomo leidimo atsisakyti, bet čia į talką atskubėjo JAV LB kultūros taryba, pažadėjusi padėti rinkti prenumeratas ir net parūpinti Lietuvių Fondo finansinę paramą. Šią talką labai vertinau ir papild. tomo apsisprendžiau leisti, tikėdamas pažadėtos abiejų institucijų paramos. Mano didžiausia padėka JAV LB kultūros tarybai ir Lietuvių Fondui, už šiais metais jau paskirtą 5,000 dol. paramą.

— Kada numatoma skaitytojams pateikti 37-tąjį Lietuvių enciklopedijos tomą?

— L. E. II-ras papild. tomas turėtų būti užbaigtas ruošti iki šių metų galo ir atiduotas rinkyklei. Ko-

vokiančių pavergtos Lietuvos problemas ir JAV politiką.

Jeigu tai atliksime, Kongresas bus savo uždavinį prasmingai atlikęs. To Kongresui ir linkime.

J. Janušaitis

**DEŠIMTASIS AMERIKOS LIETUVIŲ
KONGRESAS****1984 m. spalio 27 ir 28 dienomis,****QUALITY INN MIDWAY,****5001 W. 79th Street, Burbank, Ill.****DARBOTVARKĖ****Spalio 27 d., šeštadienį:**

8:00-9:30 ryto Registracija

9:30 ryto Kongreso atidarymas
Darbo prezidiumo, sekretoriato ir komisijų sudarymas
Invokacija
Himnai
Mirusiųjų Tarybos narių pagerbimas
Sveikinimai
Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. Kazio Šidlausko pranešimas
ALTo pirmosios valdybos nario Juozo Laučkos paskaita: "Žvilgsnis į ALTo kilmę, prasmę ir ateitį"
Diskusijos — paklausimai paskaitų ir pranešimų ribose

12:30-2:00v. p. p. Priešpiečiai

2:00 v. p. p. Popietinė sesija

Lietuvių teisėms ginti reikalais pranešimas —

rektūrų taisymas, spausdinimas ir įrašymas užtruks 3-4 mėnesius ir gegužės mėn. bus siuntinėjamas prenumeratoriams. Knygą dar galima užsiprenumeruoti iki šių metų galo. Spausdinama bus tik tiek, kiek bus užsiprenumeravusių su labai ribotom atsargom, nes neturi nei vietos sandėliuoti, nei pinigų į jas investuoti. Taigi, suinteresuoti turi dar laiko užsisakyti išleidžiamą LE II-rą papild. tomą, šiuo adresu: **Lietuvių Encikl. leidykla, 361 W. Broadway, So. Boston, Ma. 02127.**

— Laikui bėgant ir keičiantis priemonių bei darbo kaštams, kokia kaina bus šis tomas pardavinėjamas, nes anksčiau svarstytos kainos turbūt neatitiks išleidimo kaštams?

— Apsisprendę leisti LE II-rą papild. tomą — 37-tą knygą, visuomenei pranešėme, kad kainuos 20-25 dol. Nežiūrint pakitėjusių ir pasunkėjusių leidimo sąlygų, ši knyga bus pardavinėjama po 25 dol., pridėdant porą dol. už persiuntimą. LE II-ras papild. tomas atgavins visus jau turimus 36 tomus, nes apims visas raides — nuo A iki Z. Tad, turintieji visą enciklopediją, būtinai turi įsigyti ir dabar leidžiamą papildymą tomą, kad būtų vertingesnis turimas rinkinys.

— Ką dar norėtumėte pasakyti DIRVOS skaitytojams?

— Dėkoju Dirvos leidėjams ir redaktoriui V. Gedgaudi už nuolatinę paramą, leidžiant visą LE ir dabartinę dėmesį šiam tomui, o taip pat ir visiems Dirvos skaitytojams, kurių didžioji dalis yra ir LE pre-

numeratoriai. Turiu prašymą ir LE prenumeratoriams, kad gavę pranešimus, tuč tuojau atsilygintų ir palengvintų atsiskaitymo darbą. Šis tomas turės 5-600 pusl. ir apims apie 6,000 temų ir bus neįkainojamas informacijos šaltinis.

Dėkojus Juozui Kapociui už suteiktą pasikalbėjimą ir kviečius visus lietuvius užsisakyti šį LE papild. tomą.

A. Juodvalkis

DRAFTSPERSON;
Store fixture experience required in metal & wood products, prefer heavier experience in wood detailing & stock billing of cabinets, counters, etc. Mail resume & salary history to Chief Engineer
MERCHANDISING EQUIPMENT GROUP
502 S. Green Street,
Cambridge City, Ind. 47327
317-478-3141 (39-41)

**TOOL MAKER
EXPERIENCED**

The Antenna Specialists Co. is seeking a person with 5-10 yrs. exp. with tools, dies, (building and maintaining), fixtures, special machine building and maintaining and troubleshooting to work in our tool room. The candidate should have the ability to work from prints, sketches and verbal orders. Must possess own tools. Competitive salary plus excellent fringe benefits. Qualified candidates should submit resume or job history to: Susan Simone

**The Antenna
Specialist Co.**

12435 Euclid
Cleveland, Ohio 44106
Equal opportunity employer
Male/Female/Handicapped/Veteran
(39-41)

PRODUCTION MANAGER

Local manufacturer of small precision springs is seeking individual with strong technical and engineering background to manage spring production department. Experience in supervision of production personnel and manufacturing processes required. Excellent wages and benefits. If interested, send resume to Personnel Department.

KERN-LIEBERS USA, INC.,
P. O. BOX 396,
HOLLAND, OHIO 43528
An EOE (34-39),

**OPPORTUNITY FOR PHYSICAL
THERAPIST/STAFF
RESPIRATORY THERAPY
TECHNICIAN**

To work and live in small congenial community and a 91 bed expanding non profit community hospital. Will accept new graduate. Progressive community hospital currently in building program to add 30 beds. Apply call or write: FAUQUIER HOSPITAL, 330 Hospital Drive, Warrington, Va. 22186. 703-347-2550. E.O.E. (33-39)

adv. Povilas Povilas Žumbakis
Lietuvos Atstovo prie šv. Sosto ir Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone patarėjo Stasio Lozoraičio, Jr. kalba: "Lietuvos Diplomatines Tarnybos uždaviniai bei reikšmė darbe už Lietuvos laisvę"
Diskusijos — paklausimai paskaitų ribose

4:30 v. p. p. Sesija užbaigiama

7:00 v. v. BANKETAS, ALTo pirmininkų pagerbimui viešbučio "Starlite" salėje

Spalio 28 d., sekmadienį:

9:30-10:00 ryto Kongreso komisijų posėdžiai

10:00 ryto Iškilmingos pamaldos "Tėviškės" parapijos bažnyčioje, 6641 So. Troy St., Chicago, Ill.

10:30 ryto Iškilmingos Kongreso mišios Gimimo švenč. M. Marijos parapijos bažnyčioje, 6812 So. Wash-tenaw Avenue, Chicago, Ill.

1:30 v. p. p. Baigiamasis Kongresos posėdis
VLIKO pirmininko dr. Kazio Bobelio paskaita: "Tarptautinė politinė raida ir Lietuvos bylos vystymasis"
Algirdo Šilo paskaita: "Jaunesnioji karta Lietuvos laisvinimo darbe"
Diskusijos — paklausimai paskaitų ribose
Klausimai ir sumanymai
Komisijų pranešimai: mandatų, rezoliucijų
Kongreso užbaigimas.

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai, dukterims, sūnui ir kitiems

giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą

M. ir A. Kiršoniai

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai NELEI, dukroms RŪTAI ir

VILIJAI, sūnui GINTARUI jų šeimoms ir

visiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią

užuojautą ir kartu liūdime

Vanda ir Bronius
Sutkai

Buvusiam Clevelando ALT S-gos sky-
riaus nariui

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, jo žmonai NELEI, dukroms RŪTAI,
VILIJAI ir sūnui GINTARUI su šeimomis
bei kitiems giminėms reiškiamė nuoširdžią
užuojautą

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Clevelando
Skyriaus Valdyba

A. + A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmoną NELE, dukras ir sūnų su šei-

momis ir visas gimines, širdingai užjaučia-

me ir kartu liūdime

Ed. ir Joanna Stepai

Cleveland, Ohio

Pabėgėliai iš Estijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

Baigęs universitetą, įstoja
ne į Estijos, bet tiesiog į
maskvinę Tarybų Sąjungos
Komunistų partiją, išren-
kamas į komjaunimo cent-
ro komitetą ir jas patiki-
mos kultūros ir propagan-
dos departamente instruk-
toriaus pareigos.

Būdami abu su žmona la-
bai muzikalūs, pasiekia iš-
silavinimo muzikoje, ir Val-
do, kaip dainininkas ir kom-
pozitorius, dalyvauja Esti-
jos valstybinėje filharmo-
nijoje, o jo žmona Leila
kaip dainininkė Tallinno
filharmonijos orkestre.

Rugpjūčio 2 su turistine
grupe abu Randperes at-
vyksta į Helsinkį, palikę 13
mėnesių dukrelę Kaisą.
Grupės menininkai, tarp jų
ir Randperes, suomių mies-
te Kotka turėjo koncertuo-
ti. Grupę, kaip visada to-
kiais atvejais, lydėjo KGB
sekliai. Bet Randperes ne-
buvo svarbiausi sekimo ob-
jektai. Palankiom aplinky-
bėm pasinaudodami, tad ir
įvykdė iš anksto paruoštą
planą: pateko į švedų laivą
ir rugpjūčio 6 atsėdūrė šve-
dijoje. Po intensyvių šve-
dijos saugumo apklausinė-
jimų, abu Randperes gavo
azilio teisę ir nuolatinę sau-
gumo apsaugą.

Baltų Laisvės lygos pa-
stangomis, abu Randperes
spalio 5 d. atvyko į Los An-
geles, o iš čia keliaus su
pranešimais į Washingto-
ną ir vėliau aplankys kitas
kelias baltų bendruomenes.
Amerikos žinių agentūrų
susidomėjimas šiais pa-
bėgėliais labai didelis. Spa-
lio 6 d. buvo suruoš-
tas susitikimas su televi-
zijų korespondentais, spalio
8 Los Angeles estų namuo-
se įvyks bendroji spaudos
konferencija, o spalio 13
latvių namuose pabėgė-
liams Los Angeles baltų
bendruomenės ruošia pri-
ėmimą, kurio metu jiedu
abu duos koncertą.

Valdo Randpere ir žmo-
na yra patys žymiausi po
II Pasaulinio karo iš oku-
puotų Baltijos valstybių
pabėgėliai, pasiekę aukštų
postų komunistinėje hie-
rarchijoje. (am)

OWNER/OPERATORS

Central Transport special handling
division has lease purchase trucks
available w/minimum down payment
for those who qualify.
We also need qualified owners opera-
tors with tandem tractors to pull
company trailers. Guaranteed mileage,
paid empty miles, return loads. Trac-
tor insurance & hospitalization at
fleet rates 48 state authority, run-
ning primarily east of the Mississippi.
Check our rates.
800-247-0047
EOE (37-41)

PLANT MANAGER

Expanding company looking for good
person to take charge of plastic
blow molding plant. Must be exper-
ienced in all phases of blow molding,
polyethylene and PVC containers.
Send resume and salary requirements
to: RIMCON DIV., RING CAN CORP.,
2454 HUBBARD AVE., DECATUR,
ILL. 62526. (33-39)

Mūsų mielai draugei

ONAI PULKAUNINKIENEI

amžinybėn iškeliavus, dukras LAIMĄ
WHEELER ir DANGUOLĘ su vyru EUGE-
NIJUM BARTKUM, anūkus ir kitus arti-
muosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
gėdime

Julija ir Emilis
Sinkiai,
Santa Monica, Ca.

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukrai DANGUOLEI BARTKUVIE-
NEI ir žentui EUGENIJUI, dukrai LAIMAI
WHEELER jų šeimoms bei anūkams giliau-
sią užuojautą reiškiamė

Liucija ir Antanas
Mažeikos

Tauriai lietuvei

ONAI PULKAUNINKIENEI

iš mūsų tarpo išsiskyrus, dukras LAIMĄ
WHEELER, DANGUOLĘ ir jos vyrą EU-
BENIJŲ BARTKUS, anūkus ir kitus arti-
muosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Edvinas ir Halina
Balceriai

Lietuvių Kredito Kooperatyvo direktoriui

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, jo žmoną STASĘ-NELE, dukteris
RŪTĄ ir VILIJĄ, sūnų GINTARĄ su šei-
momis nuoširdžiai užjaučia

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
Los Angeles, California

Mielam

A. A.

JONUI MOCKUI

mirus, žmonai NELEI, dukroms RŪTAI ir
VILIJAI, sūnui GINTARUI su šeimomis ir
giminiams bei artimiesiems nuoširdžią užuo-
jautą reiškia

Valerija Buinienė
Gabrielius ir Rima Mironai

Garbingai lietuvi ir didelei šelpėjai lietuvių Suvalkų trikampyje

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

š. m. spalio 1 d. mirus, reiškiam gilią užuojautą mano marčiai, velionės dukrai DANGUOLEI, jos žentui mano sūnui EUGENIJUI, mano vaikaičiams VIVAI ir DARIUI, o taip pat velionės dukrai LAIMAI WHEELER ir jos vaikams RASAI, ELISAI, NELSONUI ir WARD

Dr. Juozas Bartkus,
Ona Elerts,
Irena ir Algirdas Budreckai

Balfo Beverly Shores skyriaus ilgametei pirmininkei ir garbės pirmininkei

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, mename jos tėvynainių anykštėnų poeto vysk. A. Baranausko žodžiu: "Giesmė nepabaigta, kai širdis susopo. Ant dušios labai sunku ir neramu tapo..."

Dukroms DANGUOLEI BARTKUVIENEI ir LAIMAI WHEELER su šeimomis reiškiam gilią užuojautą — užjaučiame Jūsų sopančias širdis. Ir mums visiems sunku ir neramu tapo...

Balfo Beverly Shores
Skyrius

Mylimai motinai, uošvienei ir močiutei

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

iškeliavus amžinybėn, dukterims DANGUOLEI ir LAIMAI, žentui EUGENIJUI ir anūkams reiškiam giliausią užuojautą.

Liūdime kartu su Jumis

Dalia ir Montė
Sodeikai
su šeima

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

iškeliavus amžinybėn, dukterims LAIMAI WHEELER, DANGUOLEI ir jos vyrui EUGENIJUI BARTKAMS, velionės vaikaičiams ir kitiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Los Angeles Skyrius

GEN. DR. VLADĄ NAGIŲ-NAGEVIČIŲ PRISIMENANT

(2)

Dr. Henrikas Brazaitis

1917 m. gegužės 27 d. Petrapily buvo sušauktas Rusijos lietuvių tremtinių seimas ir tuo pačiu metu lietuvių, tar-naujančių rusų kariuomenė, suvažiavimas. Seime dalyvavo fraternitiečiai - Gruodis, vėliau tapęs kunigu, Matulionis ir Nagevičius, kurio karšta kalba su posakiu 'Šalin zuki-ai!' nulėmė sprendimą reikalauti Lietuvai nepriklausomybės, o ne autonomijos, kaip norėjo kairioji srovė.

Svaikatai sušlubavus, Vladas Nagevičius 1917 m. buvo perkeltas į Juodosios jūros karo laivyną, apsigyveno Krome, Sevastopoly, kur apjungė esančius lietuvius ir 1918 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Vilniuje. Grįžęs į Lietuvą jis isijungė į tautinę-visuomeninę veiklą. Jam pirmoj vietoj rūpėjo Lietuvos apgynimas nuo priešų, todėl jis buvo didelis šalininkas kariuomenės įsteigimo. Kiti laikinosios vyriausybės nariai norėjo paskelbti neutralumą, o vidaus apsaugai pasitenkinti valstiečių milicija. Krašto Gynybos Komitetas, kuriame 'spiritus movens' buvo gydytojas Nagevičius, kreipėsi į Valstybės Tarybos pirmininką A. Smetoną, kuris irgi kariuomenės steigimui pritarė. To pasėkoje Krašto Apsaugos Ministeris su štabo viršininku 1918 m. lapkričio 23 d. išleido kariuomenės įsakymą Nr. 1, tuo įsteigdamis Lietuvos kariuomenę.

Dr. Vladas Nagevičius buvo pirmasis savanoris gydytojas. Vyriausybei persikėlus Kauną, dr. Nagevičius jau buvo pulkininkas. Pradėjo tvarkyti kariuomenės sveikatos reikalus. Jo pastangomis buvo gauta pagalba iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus kariuomenės aprūpinimui.

Kariuomenę beorganizuojant ir jos sveikatos reikalais besirūpinant, jis buvo pakeltas į generolus ir paskirtas Karo Sanitarijos viršininku, kuriuo buvo iki sovietų okupacijos. Be savo tiesioginių pareigų gen. dr. Nagevičius buvo Karo Muziejaus įkūrėjas, karo invalidų globėjas, Karininkų Ramovės įsteigėjas ir ilgametis pirmininkas, ir net DLK Birutės D-jos steigėjas. Taip pat buvo gyvulių globos draugijos sumanytojas ir Lietuvos Pagražinimo Draugijos aktyvus narys.

Kaip savanoriui, jam buvo paskirtas 20 hektarų ūkis Zemaitkiemy, kuriame jis dažnai rengdavo fraternitiečių vasaros susirinkimus.

Nepriklausomybės laikais jis sutrumpino savo pavardę į Nagius.

Kas neatsimena generolą Nagių, vaikstantį savo įkurta-me Karo Muziejaus rožių sodely. Kas neatsimena aukšto ūgio kariškį, defiliuojantį Laisvės Alėjoje, arba kas jį nematė Kauno Valstybės teatre.

Jis rūpinosi Baltijos valstybių sugyvenimu. Priklausė latvių-lietuvių susiartinimo draugijai, estų-lietuvių susiar-



Gen. dr. Vladas Nagius-Nagevičius

tinimo draugijai ir protegavo Suomijos įjungimą. Gen. dr. Vladas Nagius turėjo gilią politinę aiškiaregystę.

Pamenu, kai jis, suomių-rusų karui vykstant, su sulaužyta koja gulėjo Karo Ligoninėje. Vieną vakarą sukviėtė fraternitiečius į savo kambarį ir nusimines kalbėjo: 'Suomiai kariauja, ne jų terenas ir žiema jiems padeda. Po suomių eis pabaltiečių eilė, o mūsų terenas netinka apsigynimui'. Po pusmečio ta jo aiškiaregystė išsipildė.

Be medicinos mokslo gen. Nagius 1904 m. baigė Archeologijos Institutą ir atliko daugelį archeologinių tyrinėjimų bei kasinėjimų Lietuvoje. Už savo darbus buvo apdovanotas aukščiausiais Lietuvos ir kitų valstybių ordenais. Dalyvavo tarptautiniuose suvažiavimuose, kaip karo sanitarijos taip ir archeologijos konferencijose. Nepriklausė jokiai partijai, toleravo visų nuomones, nors ir skirtingas. Bet buvo griežto būdo.

1925 m. spalio 17 d. vedė Veroniką Baronaite, kuri, deja, jau šešerius metus guli pa-

ralizuota ligoninėje.

Pirmos okupacijos metu gen. Nagiui-Nagevičiui pasisekė išvengti išvežimų. Vokiečių okupacijos metus praleido savo ūky Zemaitkiemy.

Antrajai Sovietų okupacijai artėjant, jis paliko gimtąjį kraštą ir apsigyveno Austrijoje. Bet viso jo mintys buvo nukreiptos į Lietuvą. Po karo sie-na tarp Austrijos ir Vokietijos buvo uždaryta, bet tas nesulaikė jo dalyvavimo fraternitiečių suvažiavime Augsburgėje 1948 m. lapkričio 28 d.

Emigravęs į JAV 1949 metais, pradžioje buvo globojamas K. Karpiaus. Vėliau, žmonai gavus šeimnininkės darbą Willoughby klebonijoje, buvo jos išlaikomas ir globojamas. Dėl amžiaus neturėjo galimybių isijungti į bet koki darbą. Gyveno nostalgijoj, ilgėjosi Lietuvos ir svajojo apie grįžimą į gimtą kraštą. Deja, dėl gyvenimo sąlygų jo sveikata silpnėjo. 1954 metų rugsėjo 15 dieną sustojo plakusi didelio Lietuvos patrioto širdis. Jis nesulaukė progos grįžti į savo laisvą, taip numylėtą, Lietuvą.

Dirvos rėmėjai ir Vilties šimtininkei

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukrai DANGUOLEI ir žentui EUGENIJUI BARTKAMS, Vilties šimtininkams, giminėms ir artimiesiems reiškiam nuoširdžią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

DRAUGAS PAMINĖJO DEIMANTINĘ SUKAKTĮ

ANTANAS JUODVALKIS

Dienraštis Draugas šiais metais švenčia 75 metų sukaktį. Savaitraštis Draugas buvo pradėtas leisti 1909. VII. 12 d. Wilkes Barre, Pa., o 1912. VII. 4 d. perkeltas į Chicago ir nuo 1916. III. 31 d. paverstas dienraščiu. Pradžioje leido DRAUGO bendrovė, o nuo 1920 m. leidimą perėmė tėvai marijonai, kurie padėdami Lietuvių katalikų spaudos draugijos, rūpinasi jo leidimu ir išlaikymu. Kun. Pranas Garšva, MIC yra ilgametis Draugo moderatorius.

Draugo 75 metų jubilėjaus banketas įvyko š. m. rugsėjo 30 d. puošnioje Martinique salėje. Minėjimo programą pravedė Marija Remienė, maldą sukalbėjo vysk. Vincentas Brizgys.

Po vakarienės, kalbėjo gen. garbės konsulė Juzė Daužvardienė, palinkėjusi dienraščiui Draugui sulaukti tos dienos, kad savo pir-

mame puslapyje, didelėmis raidėmis galėtų pranešti: Šiandieną Lietuva nusimetė vergijos pančius ir atgavo nepriklausomybę.

Įdomų žodį pasakė žurnalistas Stanley (Stasys) Pieža, senas Draugo bendradarbis. Jis prisiminė pirmuosius Draugo žingsnius, kai jis išnešiojo laikraštį ir pardavinėjo po vieną centą. Geriausiai sekėsi pardavinėti lietuviškose smuklėse, kur susirinkdavo daugiau lietuvių. Paminėjo Draugo kūrėjus ir augintojus: kun. A. Staniukyną, kun. A. Kaupą, redaktorių — L. Šimutį ir Ig. Sakalą, išdirbusius daugiau, kaip po 40 metų ir dabartinį moderatorių kun. Pr. Garšvą. Per 75-ris metus Draugas skelbė krikščioniškas ir tautines idėjas. Dėkojo tėvams marijonams už savo jėgų atidavimą lietuviškam žodžiui. Perdavė sveikinimus ir lietuvių kolegijos Romoje, nes tik ką

buvo iš ten grįžęs. Jungėsi prie gen. garbės konsulės linkėjimo, kad Draugas sulauktų tos dienos ir galėtų lietuviams pranešti džiaugsmingą žinią, apie Lietuvos nepriklausomybės atgavimą.

Tėvų marijonų provincijolas ir Draugo leidėjų direktorius kun. dr. Viktoras Rimšelis, ilgesniame žodyje žvilgtelėjo į Draugo nueitą kelią ir Marijonų vienuolijos įnašą į lietuvišką raštą. Leidžiamas ne tik dienraštis, bet taip pat knygos ir organizuojamos kasmetinės premijos. Tėvai marijonai savo žinias ir sugebėjimus atiduoda lietuviško rašto skleidimui ir krikščioniškai tautiškam auklėjimui. Dėkojo rengimo komitetui, ypač pirminkei Marijai Remienei už Draugui organizuotą parengimą.

Programos vedėja M. Remienė suminėjo sveikintojus raštu ir pristatė žymes-

nus asmenis ir didžiųjų organizacijų vadovus, dalyvaujančius šiame Draugo deimantiniame bankete.

Atrinkus laiminguosius asmenis, laimėjusius skirtingas pinigines dovanas, orkestrui grojant, norintieji galėjo pamiklinti jau stigtačias kojas, nes jaunimo ir čia nedaug tesimatė.

Minėjimas praėjo rimtoje nuotaikoje ir dalyvavo 370 asmenų, kurie pilnai užpildė visą salę, paliekant mažą aikštelę šokiams.

ATVYKSTA DAINUOJANTIEJI OLANDAI

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos valdyba su talkininkais, š. m. spalio 14 d. Jaunimo centre, Chicagoje, ruošia lietuviškai dainuojančių olandų DAINOS vieneto koncertą.

Dainuojančių olandų grupė susideda iš 8 dainininkų, vadovaujamų Paul de Boer. Programoje numatyta Dainos ir Rimanto pasaka, dramatinis montažas, vyksta senovės Lietuvoje.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama nepraleisti progos ir pasiklausyti svetimtaučių dainuojančių lietuviškai. Užpildykime Jaunimo centro salę.

Bilietai Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

ZURNALISTŲ DĖMESIUI

Prieš trejetą metų išrinktoji Lietuvių žurnalistų Sąjungos Centro valdyba ir Kontrolės komisija šiais metais baigia savo kadenciją. Iki š. m. gruodžio mėn. pabaigos planuojama praveisti naujus LZ S-gos organų rinkimus. Rinkimams praveisti sudaryta Rinkiminė Komisija iš Chicago gyvenančių Sąjungos narių: Juozo Toliušiaus, Juozo Šlajaus ir Vinco Ur-

bono.

Valdyba prašo didesnės kolonijose kur yra daugiau Sąjungos narių, sukviesti pasitarimus, aptarti rinkimus ir kandidatuoti į Sąjungos organus.

Sutinkančių kandidatuoti sąrašus, su jų sutikimu, siųsti Centro valdybos vicepirmininkui Algirdui Pužauskui, 7339 So. Talman Avenue, Chicago, Ill. 60629, iki š. m. lapkričio 15 d.

Kandidatų reikia: į CV 7, į Kontrolės komisiją — 4, į Garbės teismą — 4.

Tik maža dalis Sąjungos narių kooperavo su Centro valdyba, neatsiliepė į CV kreipimąsi ir net keletą metų nėra susimokėję ir taip menkučio dviejų dolerių nario mokesčio metams.

Išdininkas prašo iki lapkričio mėn. 15 dienos atsiliepti, atsiunčiant nario mokesčių ir pagal išgales auką Sąjungos darbams paremti. Narius, neatsiliepusius iki minėtos dienos, laikys iš Sąjungos laikinai pasitraukusius.

PERSONS DESIRING to work in product development for automotive interiors. Work will include design and development of hand-sewn leather parts; develop sew patterns; review current methods and products. Apply at Fair Haven Industries, 7445 Mayer Rd., Fair Haven, Mich. 48023. 39-43)

LABORS, BURNERS & SHEAR OPERATORS
For scrap metal co. Northeast Phila. Must be over 21 and hard worker. Apply in person.
THALHEIMER BROS.
5550 Whitaker Ave.
Philadelphia, Pa. 19124 (39-41)

BOSTON PRECISION PARTS COMPANY

Precision sheet metal fabricator is looking for a person who can fill a position as Production Manager. Duties will incl. shop-flow and scheduling. Must have good mechanical background in precision sheet metal fabrication. If you are interested call VIN MICOZZI at 617-361-1000, 8 am-5 pm. (36-42)

BOSTON PRECISION PARTS COMPANY

ALL AROUND MACHINIST with tool and die experience. Will train in our style of tooling. If you are qualified for this position call VIN MICOZZI at 617-361-1000, 8 am-5 pm. 36-42)



Lituanistikos Katedra The Endowed Chair of Lithuanian Studies University of Illinois at Chicago

MIELI PASAULIO LIETUVIAI,

Lituanistikos katedros idėja jau tapo realybe — Illinois universitete Čikagoje pradėjo veikti pirmoji ir vienintelė laisvajame pasaulyje LITUANISTIKOS KATEDRA. Tai didelis džiaugsmas, laimėjimas ir pasididžiavimas lietuvių išeivijai, lietuvių tautai ir Lietuvai. Dabar lietuviai turime aukšto lygio akademinio - mokslinio darbo centrą laisvajame pasaulyje. Lituanistikos katedros pirmuoju vedėju buvo pakviestas ir jau pradėjo savo darbą profesorius dr. Bronius Vaškelis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondo vadovybė šią Lituanistikos katedrą įsteigė 1981 metų lapkričio mėnesio 20 dieną, kada ji pasirašė steigimo sutartį su Illinois universitetu Čikagoje. Pagal sutartį, pats universitetas skyrė 150,000 dolerių, o PLB Fondas turėjo surinkti iš lietuvių visuomenės 600,000 dolerių per penkerius metus.

Iki šiol daugiau negu 1000 lietuvių bei jų draugų Lituanistikos katedros reikalams paaukojo apie 240,000 dolerių ir Lietuvių Fondas davė 50,000 dolerių. Už tai jiems priklauso didelė padėka. Praėjusiais metais universitetui buvo sumokėta 200,000 dolerių, o šių metų spalio mėnesį reikalinga įmokėti 100,000 dolerių. Rugsėjo mėnesio pradžioje dar trūko apie 10,000 dolerių tam įmokėjimui. Iš viso dar reikia surinkti virš 300,000 dolerių Lituanistikos katedros steigimui.

Tad kreipiamės į laisvojo pasaulio lietuvių ir labai prašome Jūsų skubios piniginių paramos Lituanistikos katedrai. Paprašykite ir savo draugus bei pažįstamus. Visos aukos gali būti nurašomos nuo mokesčių (IRS ID No. 36-3097269). Čekius rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636, U.S.A. Taip pat laukiame testamentinių palikimų.

Jei turite kokių klausimų, prašome kreiptis į mus asmeniškai, laiškais arba telefonu 312-778-2200.

Su dėkingumu ir pagarba,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondo vadovybė:

Pirmininkas Vytautas Kamantas

Direktoriai Birutė Jasaitienė
Stasys Jokubauskas
Kazys Laukaitis
Dr. Antanas Razma
Dr. Tomas Remeikis

Reikalų vedėja Nijolė Balzarienė

Lituanistikos katedrai aukoju dol.

(Vardas ir pavardė)

(Nr.)

(Gatvė)

(Miestas)

(Valstybė)

(Zip code)

Prašom iškirpti ir siųsti: LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION
5620 So. Claremont Ave.,
Chicago, IL 60636, USA

Derliaus yra, kad tik darbininkų būtų (5)

Nepriklausomos Lietuvos palikimas

Jūratė Statkutė de Rosales

Nepriklausomos Lietuvos veržlumas žemės ūkio, kooperatyvų ir eksportų, kultūros ir švietimo srityse sudaro ypatingą istorinį reiškinį. Ano meto verdanti tautos pažanga neapsiėjo be daiktinių įrodymų, archyvinio palikimo ir knygų derliaus. Deja, tuos mūsų gyvastingumo įrodymus, sovietai, užėmę Lietuvą, skubėjo sunaikinti.

1944 metais pasitraukiantiems iš Lietuvos lietuviams neliko abejonės, kad vienintelis būdas išlaikyti nesunaikintą nepriklausomybės meto dokumentinį palikimą buvo vežtis jį drauge su savimi į vakarus. Daugelis paaukojo tuomet gyvybiniai svarbų maistą, tam, kad tempti visomis išgalėmis į saugesnę vietą įvairius dokumentus, pašto ženklų kolekcijas, numizmatikos rinkinius ir įvairiausius kitokius mūsų auksinio dvidešimčio įrodymus.

Kiek tų per ugnį ir kraują į vakarus išvežtų daiktų ir dokumentų šiandieną yra pagarbiai saugoma ateities istorikams ir tyrinėtojams? Kas iš išeivių drįstų nenuraudęs į šį klausimą atsakyti? Ir kiek palikimo, iš to, kuris visgi šiaip taip tebėra išsaugotas, šiandieną yra prieinama Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio tyrinėtojų? Atsakymai į šiuos klausimus būtų tragiški, tad vėl grįžtu aš prie pagrindinės šios straipsnių serijos minties: pasaulyje išsiblaškiusią medžiagą reikia kompiuterizuoti viename centre ir prie kiekvieno daikto pridėti kompiuterizacijos pažymėjimą.

Dokumentai

Imkime konkretų pavyzdį. 1940 metais, Lietuvoje, Valstybės Taryba jau buvo patvirtinusi naują Baudžiamojo Kodekso Bendros Dalies tekstą, apibrėžiantį Baudžiamojo Statuto pagrindinius nuostatus (be specifinių nusikaltimų ir bausmių išvardinimo, skirtų kitai Baudž. Statuto daliai). Tos Bendrosios Dalies teksto atspausdinti nebesuspėta dėl bolševikų okupacijos. Paskelbimui paruošti originalai buvo vėliau išvežti vieno redakcinės komisijos nario, teisininko Kazimiero Nausėdos. Originalai tebėra jo rankose, Venezueloje, Barquisimeto mieste.

Žvelkime į tą reikalą kiek giliau. Nepriklausomoje Lietuvoje galiojęs Baudžiamasis Statutas, pagal mūsų enciklopediją, stovėjęs "daug aukščiau už prancūzų Code Penal, o kai kurie dėsniams suformuluoti ge-

riau, negu vokiečių Strafgesetzbuch". O visgi, net toks, anas Statutas Nepriklausomos Lietuvos reikalavimų jau pilnai nepatenkino ir prireikėjo suredaguoti dar tobulesnį, dar modernesnį, dar stipriau žmogaus teises ginantį naują tekstą. Užėjus bolševikams, netiktai naujas tekstas nebuvo pritaikytas, bet buvo mums užkrauta barbariškas sovietų 1928 metų kodeksas, kuris net neišlaiko visam vakarų pasauliui privalomą principą, kad kiekvienas asmuo tikrai už save atsako. (Sovietų 58 straipsnio skyriai 1-a ir 1-b numato 5 ar 10 metų kalėjimo tiems nusikaltusiojo šeimos nariams, kurie apie nusikaltimą žinojo, ir 5 metus tremties tiems, kurie gali įrodyti, kad jie nieko nežinojo!).

Jei šiandieną JAV-ėse ar Europoje gyvenantis juristas panorėtų sugretinti Lietuvoje galiojusį Baudžiamojo Statuto tekstą su tuo, kuris sovietų buvo atgabenas į Lietuvą, tai jam būtų įdomu pasižiūrėti ir į 1940 metais užbaigtą redaguoti pagerintą laisvos Lietuvos Baudžiamąjį Statutą. Kokios būtų jo galimybės sužinoti, kad jam reikalingas tekstas randasi Venezueloje? O kaip visgi būtų puiku, jei tyrinėtojas kaip tik tai informaciją galėtų gauti, paspaudęs mygtuką kompiuteryje, kuriame ši informacija įrašyta?

Knygos

Nepriklausomoje Lietuvoje, vien 1939 metais buvo išleista, skaičiuojant atskirus pavadinimus, apie 1200 knygų. Spaudos Fondo leidinių tais metais būta apie 70 skirtingų knygų. Tiražai, kurie pradžioje siekė vos kelis tūkstančius knygų, tolygio augo ir, rašo bostoniškė mūsų enciklopedija, 1936 metais buvo išleista 385,000 egz., 1937 — 300,000 egz., 1938 — 350,000 egz., o 1939 m. — 265,000 egz.

Kur visi tie egzemplioriai yra šiandieną?

Dalis jų tebėra privačiose rankose Lietuvoje, bet tikrai dalis, ir greičiausiai — maža dalis. Gera žinoma yra mums visiems sovietų įprotis naikinti nepriklausomybės laikotarpio knygas. Kiekvienas turistas, nuvykęs į Lietuvą, yra pastebėjęs, kaip sunku yra gauti nepriklausomybės laikais išleistus veikalus.

Pamirškime tat laikinai tuos egzempliorius, kurie išliko privačiose rankose Lietuvoje, ir pažvelkime, kase atsitiko su tais, kurie

laisvoje Lietuvoje priklausė įvairioms bibliotekoms. Antai kai kurių bibliotekų likimas lieka beveik kaip mįslė: kas atsitiko pvz. su Marijonų didžiosios bibliotekos knygomis, kurių sakoma yra buvę 60,000? Kryžiuojasi labai įvairios ir skirtingos žinios apie tos bibliotekos knygų likimą — nuo aiškinimo, kad visa biblioteka buvo saugiai išvežta į Kauną ir Vilnių, iki "Chretiens de l'Est" knygutės teigimo, kad dalis jos buvo sudeginta. Bronius Kviklys išsprendžia painų klausimą trumpai nurodymas "Mūsų Lietuvoje", kad Marijonų biblioteką sovietai "likvidavo".

Dėl visiškai skirtingų priežasčių, vakarų pasaulio bibliotekos irgi per paskutinius kelis dešimtmečius uoliai "likviduoja" visas tas knygas, kurios turi mažesnę pareikalavimą. Vakarų universitetinėse ar valstybinėse bibliotekose buvusios nepriklausomybės laikų lietuviškos knygos daugelyje atveju buvo pašalintos dėl "apivartos stokos". Nesprendami labai ginčytina modernios bibliotekonomijos principą, kad knygos be paklausos turi būti pašalintos iš lentynų, konstatuokime šį mums ypatingai žalingą faktą: vakarų pasaulyje, lietuviškos knygos patalpintos į nelietuviškas bibliotekas su laiku yra "likviduojamos".

Išvadoje, vakarų pasaulyje buvusios ir esančios nepriklausomybės laikų knygos išsilaiko tikrai privačiose rankose ar grynai lietuviškose bibliotekose. Deja, čia vėl šiuo metu didelė dalis privačių lietuviškų bibliotekų yra paliestos savo senųjų savininkų pasitraukimo iš gyvųjų tarpo. Kas toliau su mirusio savininko knygomis atsitinka? Kiek įpėdinių sugeba gauti namų knygų vertę suprasiti ir knygas apsaugoti?

Vertė nepriklausomybės laikų leidinių šiandieną jau yra didelė dėl įvairiausių priežasčių. Prisimenu, kad kartą Venezueloje, persikraustant vienai mišriai šeimai į mažesnę butą, jaunimas man atvežė jų dovano-tas kelias dėzes knygų, kurių dauguma buvo išleista Nepriklausomoje Lietuvoje. Viena knyga, vardu "Latvija", autoriaus Justo Paleckio, išleista Spaudos Fondo 1938 metais, patraukė mano dėmesį. Ten radau vietą, kurioje Paleckis aiškino, kaip rusai caro laikais bandė rusifikuoti Latviją ir kaip didvyriškai latvių tauta atsispyrė rusifikacijos politikai. Ar ne ža-



Prezidento Antano Smetonos didesnis negu naturalaus dydžio portretas tapytas 1938 metais dail. Balio Macutkevičiaus. Paveikslas (aliejus) randasi Caracas mieste, Venezueloje, inž. Br. Deveikio kolekcijoje.

vu? Kiek daugiau tokių perlų galime atrasti ano meto knygose?

Grįžtu tat vis prie to paties pasiūlymo: nepriklausomybės laikais išleistas knygas, ar jos būtų bibliotekose, ar privačiose rankose, visgi jau reiktų pradėti kompiuterizuoti, nes kasmet tų knygų tarpe atsiranda tokių, kurios yra išmetamos. Jei prie kiekvienos tokios knygos bus pažymėjimas, su nurodymu, kur knyga gali būti pasiųsta ar net parduota su kompiuterizacijos numeriu, gal dar daug tokių knygų išsigelbės nuo sunaikinimo.

Įvairenybės

Filatelija ir numizmatika yra turbūt geriausiai organizuota rinkinių šaka. Net tais atvejais, kai rinkinys papuola į nelietuviškas rankas, apie jį yra žinoma ir jis visada yra saugojamas. Pvz. Venezueloje buvęs jūrų kapitono Domeikos pilnas lietuviškų pašto ženklų rinkinys, jam mirus, buvo nupirktas latvio V. Vitolsas. Lietuvišką kolekciją Vitolsas sujungė su atitinkama irgi pilna Latvijos pašto ženklų kolekcija, tuo pakeldamas abiejų rinkinių vertę.

Mažiau apsaugoti yra lietuviški valdiški ordinarai bei įvairūs kitokie atžymėjimai. Dar mažiau yra žinoma apie nepriklausomos Lietuvos kariuomenės ordinarus ir atžymėjimus.

Portretai, jei jie vaizduoja istorinius asmenis, yra ypatingai svarbi medžiaga. Net kai kurios išskirtinos svarbesnių asmenų, įvykių ar vietovių nuotraukos iš

Nepriklausomos Lietuvos laikų, tos irgi dabar turi tam tikrą svorį istorikui, leidėjui ar tyrinėtoju. Deja, savininkui mirus, nuotraukos yra lengviausiai išmetamas daiktas, lygiai kaip ir laikraščių ar žurnalo komplektai, kurie turi tris blogas ypatybes: genda, dulka ir užima vietą. Tvarkingos namų šeimininkės jų nekenčia...

Taigi kompiuterizuotinos medžiagos iš Nepriklausomos Lietuvos laikų sąrašą galėtume tęsti beveik be galo, nes iš to laikotarpio dabar jau viskas mums yra svarbu. O išvada gaunasi vis viena ir ta pati: kompiuterizuokime ką reikia ir ką galime, kol dar galime.

WANTED EXPERIENCED MACHINIST

Must read prints and make set ups. With some experience in mold making. Top wages and benefits. Advancement opportunities. Located on Lake Michigan in southwestern Michigan in recreational area. Reply in confidence to MONITOR MOLD & TOOL CO., 73736 County Rd. 380, South Haven, Mich. 49090. (38-40)

RAIL CAR REPAIR SUPERVISORS

Southern Calif. car repair shop seeking responsible all around freight car repair plus paint, blast & wash rack supervisors with a good track record for getting things done. Send resume to: LUNDEEN RAIL, P. O. Box 278, Daggett, Ca. 92327 or call 619-254-2934. (34-40)

TEXAS OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED FORKLIFT MECHANICS

Wanted electric forklift experience a must steady work & benefits. Apply, call or send resume METRO FORKLIFT CO. P. O. BOX 6001 ARLINGTON, TEXAS 76005 214-660-3377 (34-43)

ENGINEERING TECHNICAL

Fire sprinkler design growing company needs experienced designers & field construction personnel. Excellent benefits. Apply or call to: DON MITCHELL GULF FIRE SPRINKLER 3300 Dillido Road Dallas, Texas 75228 214-328-3287 (37-46)



Los Angeles neolituantai su svečiais žuvalia. E. Balceris ir A. Pečiulis patenkinti, kad išvyka korporacijos išdui davė truputį pajamų.
S. Petravičiaus nuotr.

LOS ANGELES NEOLITUANAI ŽUVAUJA PACIFIKE

Šių metų vasara Los Angeles padangėje krėtė išdaigas, statydama naujus rekordus šilimos ir drėgmės atžvilgiais. Viena vienintelė vieta atsikvėpti ir atsigausti nuo rekordinių karščių buvo prie vandenyno. Kaip nujausdama tokias gamtos susipainiojimus, valdyba jau iš anksto pasirinko iškylai vietelę ant pat Ramiojo vandenyno kranto. Ir taip rugsėjo 9 d. naujus mokslo metus pradėjom su neolituonų šeimynine iškyla gryname ir saulėtame ore ir vandenyno vėsinamame parke, o ne tvankiose salėse. Ši iškyla buvo grynai

šeimyniška, ne vieša, tik neolituantai ir jų draugai su savo prieaugliu. Malonioje ir šeimyniškoje nuotaikoje smagiai praleidom sekmdienio popietę. Turėjome ir mielų svečių iš Chicagos — kol. Petrą Vėbrą, P. Čalkį ir jo sesutę.

Dosnūs dalyviai savo aukomis papildė gerokai išsekusią korporacijos kasą. Tuo būdu, galėsime ir vėl, kaip praeityje, sušelpiti besimokantį lietuvišką jaunimą. Korporantiškas ačiū visiems!

★

Vargu ar kokia nors kita organizacija kada nors yra nusišamdžiusi didesnę laivą ir su savo nariais ir draugais išplaukusi į vandenyną nuo kasdieninių rūpesčių atsipalaiduoti, užmiršti darbovietės bėdas ar sau pačiam savanoriškai užsidėtas naštas.

Jau senokai mūsų sueigose buvo pageidauta paplaukyti vandenynę. Pagaliau valdybos vicepirmininko Vito Mikalausko iniciatyva, nusamdomas 65 pėdų laivas ir 48 žūkliai neolituantai bei jų bičiuliai išplaukia visai dienai pabandyti laimės naujame pomėgy, nes dauguma pirmą kartą savo rankose laikė meškerę.

Jau aukščiau minėti karščiai privertė vargšes žuvelės ieškoti šaltesnių buveinių vidury vandenyno. Todėl ir daugeliui, pasiekus išsiilgtą žemėlį, teko ieškoti žuvų krautuvėse, kad tuščiomis namo nesugrįžus. Bet grynas oras ir vanduo, tai pagrindiniai gyvybės ir sveikatos šaltiniai. Kurie turėjo skrandžio ar dvylikapirštės žarnos žaizdas, nuo jų išsigydė, gi kandidatai į šias persitempimo ligas, išmokę užmiršti kasdieninius rūpesčius gali daug šviesiau į ateitį žiūrėti. Tad, nėra blogo, kas neiseitų į gerą.

Tokia yra daugumos nuomonė ir jų pageidavimas — bandykime dar kartą ir dar kartą, kol pagaliau vieną kartą, kad ir brangiai kainuoja, bet paties pagauta žuvis daug skaniau ir su pasididžiavimu valgoma, negu nupirktą krautuvėje.

Tad iki pasimatymo, mieli ir ištikimi žuvautojai, šaltesniam orui mūsų pakraštį pasiekus. (eb)

Mūsų skyriaus įkūrėjai ir garbės narei

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

iškeliavus amžinybėn, drauge liūdime ir gilią užuojautą reiškiamo dukroms LAIMAI ir DANGUOLEI, jų šeimoms ir visiems artimiesiems

L. D. K. Birutės Draugijos
Los Angeles Skyrius

Mielai Balfo Beverly Shores skyriaus pirmininkei

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukroms DANGUOLEI ir LAIMAI, jų šeimoms, artimiesiems ir draugams reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Elena, Kazimieras ir Kęstutis
Pociai

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, jos gedule pasilikusiems — dukrai DANGUOLEI ir žentui EUGENIJUI BARTKAMS su šeima ir jų giminėms — gilią užuojautą reiškia

Kazimiera ir Aleksas
Laikūnai

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN AUTOMATIC SCREW MACHINE SET UP MEN

Excellent opportunity in growing company for the right man. Minimum 10 years set-up experience on ACME, Gridley and Browne & Sharpe. Excellent wages and benefits, quick advancement. Call collect 817-589-7655 or send resume to: TECH-MATIC CORP., P. O. Box 18787, Ft. Worth, Texas 76118. (36-43)

WANTED JOURNEYMEN TOOL DIE MAKER

Opening for qualified tool and die maker in stamping company. Must have journeymans card or 8 years proven experience. \$12.12 per hour, excellent fringes. Apply in person at:

TOLEDO PRESSED STEEL
COMPANY
397 PHILLIPS AVE.
TOLEDO, OHIO 43612

Equal opportunity employer M/F
(38-39)

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukroms — LAIMAI ir Korp! Neo-Lithuania filisterei DANGUOLEI su šeimomis, nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

Mielai mamytei

ONAI PULKAUNINKIENEI

Anapilin iškeliavus, dukras filijas LAIMĄ WHEELER, DANGUOLĘ ir žentą EUGENIJŲ BARTKUS, anūkus ir kitus artimuosius korporantiškai užjaučiame

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania,
Los Angeles

Didžiai gerbiamai poniai

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, jos dukroms DANGUOLEI BARTKUVIENEI ir LAIMAI WHEELER bei jų šeimoms ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Stella ir Vytautas
Abraičiai

Mielai mamytei

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, mūsų valdybos sekretorę dukrą LAIMĄ WHEELER, dukrą DANGUOLĘ ir jos vyrą EUGENIJŲ BARTKUS, anūkus ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame

Kalifornijos Lietuvių Kredito
Unijos Valdyba,
Santa Monica

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo dukroms LAIMAI ir DANGUOLEI, jų šeimoms ir kitiems artimiesiems

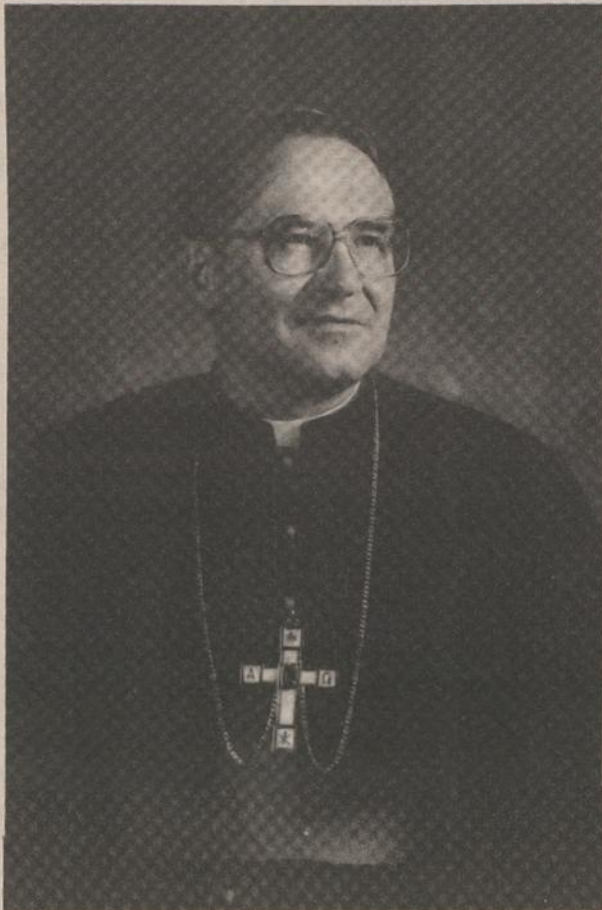
Rūta ir Petras
Sakai

NAUJOJO VYSKUPO PAULIAUS BALTAKIO ŽODIS

Mieli Broliai,
Sesės Lietuviai,

Popiežius Jonas Paulius II savo inauguracijos dieną pareiškęs, kad jo popiežia-vimo programą yra nustatęs. II Vatikano susirinkimas, ištikimai tai vykdo. Audiencijose, kelionėse ir enciklikose jis nuolatos ir pabrėžtinai primena kiekvienos tautos specialią misiją Dievo plane, kiekviena žmogaus asmeninę vertę ir didingumą bei religijos, ir kultūros taurių ryšį.

Kadangi žmogus nėra koks beveidis internacionalas, jis yra reikalingas jo prigimčiai, jo būdai atitinkamos dvasinės, kultūrinės ir socialinės aplinkumos, kad galėtų vispusiškai išsiskleisti, išaugti pilnu žmogumi, naudingu savajam kraštui, Bažnyčiai ir visai žmonijai. Gyveną gimtajame krašte, normaliose sąlygose, žmonės tai gauna savaime. Kitokioje padėtyje yra išvietintas, svetimame krašte atsidūręs žmogus. Bažnyčia, tai suprasdama, visuomet stengėsi ateiti tam žmogui į pagalbą, o II Vatikano susirinkimas primigtinai iš vyskupų reikalauja, kad atskirų tautybių tikintieji, gyveną tame pačiame mieste ar valstybėje, būtų ne tik aptarnaujami jų gimtąja kalba, bet ir kad būtų gerbiami jų papročiai, tradicijos bei sudaromos sąlygos puoselėti jų savitą kultūrą. Tautinės parapijos turi būti ne vien religiniai, bet sykiu ir kultūriniai bei socialiniai centrai. Tačiau teorija ir praktika dažnai yra du skirtingi dalykai.



Vysk. P. A. Baltakis

Kiekvienas vyskupas ir klebonas turi savo nuomonę, ir kartais labai aiškius Bažnyčios potvarkius savaip interpretuoja bei pritaiko.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II, žinodamas su kokiais sunkumais kartais susiduria etninės bendruomenės, pertvarkė jų sielovadą, paskirdamas jom po vyskupą, kad jie, kaip popiežiaus specialūs įgaliotiniai ir tiesioginiai jam atsakingi, rūpintus, kad II Vatikano susirinkimo nutarimai ir šioje srityje būtų įgyvendinti. Kad vyskupai atkreiptų į šį potvarkį reikiamą dėmesį, dar prieš viešai paskelbiant, kad tautinei išeivijos bendruomenės sielovadai

yra paskirtas vyskupas, Vatikano nuncijatūros specialiu raštu apie tai praneša visiems vyskupams, kurių diecezijose gyvena tos etninės grupės tikinčiųjų.

Nors išeivijos etninė bendruomenė paskirti vyskupai neturi tiesioginės jurisdikcijos tautinių parapijų ir jose dirbančių kunigų atžvilgiu, tačiau, kaip liudija mūsų vyskupų Vincento Brizgio ir Antano Deksnio patirtis, nuoširdžiai bendradarbiaujant su lietuvių bendruomenės organizacijom, galima joms pozityviai ir daug pagelbėti.

Mažėjant lietuvių kunigų skaičiui bei neturint natu-

ralaus, emigraciniu būdu tautinio kraujo trfnsfuzijos, mūsų lietuviškom parapijom patikėta misija kasmet darosi sunkiau atlikti. Išskyla visa eilė naujų problemų, reiki kalaujančių centralizacijos, kooperacijos, persitvarkymų.

Kadangi pastoracija išeivijoje yra neatskiriama susijusi su visu mūsų gyvenimu, aš visų prašau nuoširdžios kooperacijos ir maldų. Kada žmonės tarpusavyje sutaria ir vieningai ko nors kilnaus siekia, Dievas visuomet laimina jų pastangas.

Dėkodamas mūsų ilgamečiams ganytojams vyskupui Vincentui Brizgiui ir vyskupui Antanui Deksnui už visokeriopą pagalbą mano naujose pareigose, bei Jums visiems, mieli broliai, sesės lietuviai, už išreikštus linkėjimus, maldas bei dovanas "vyskupo fondui" konsekracijos proga, reiškiu viltį Jus aplankyti artimoje ateityje.

Su geriausiais linkėjimais ir malda,

Nuoširdžiai Jūsų
Kristuje,

†Paulius A. Baltakis, O.F.M.

Vyskupas lietuviams
katalikams išeivijoje

1984 METŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LITERATŪROS PREMIJA

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos, Kultūros tarybai pasiūlius, 1980 metais įsteigtoji 3000 dolerių LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Literatūros premija 1984 metais skiriama už lietuvių išeivijos grožinę kūrybą, išleistą 1984 metais, arba už bet kada parašytus rankraščius. Tebegalioja praėjusiais metais skelbtos taisyklės bei sąlygos.

Pirma. Premija skiriama, atsižvelgiant tik į svarstomojo kūrinio meninę vertę. Jei nebūtų gauta premijuotino lygio veikalo, vertinimo komisija pasiūlys Kultūros tarybai tris išeivijos rašytojus, premijuotinus už bendrąjį įnašą į grožinę lietuvių literatūrą. Vienam iš jų Kultūros taryba, susitarusi su vertinimo komisija, skirtų 1984 metų premiją.

Antra. Premijai veikalas atsiųsti paskutinė data — 1984 m. gruodžio 31 diena.

Trečia. Premijai veikalai siunčiami Kultūros tarybos vicepirmininko adresu: Viktoras Mariūnas, 1994 Beverly Hills Dr., Richmond Hts., Ohio 44143, telef. (1-216) 481-4534.

Apie gautus rankraščius bus pranešta siuntėjams. Už paštuose užkliuvusias ar dingusias siuntas Kultūros taryba neatsako. Spaudinius siųsti tik paprasta siunta, nereikalaujanti gavėjo parašo.

Ketvirta. Renkraščių pa-

kanka atsiųsti po vieną nuorašą. Jie bus grąžinami. Knygų atsiunčiama po penkias. Pageidautina, kad rankraščiai būtų rašyti mašinėle. Bet bus priimami ir lengvai įskaitomi ranka rašyti kūrinių. Nebus svarstomi slapyvardžiais pasirašyti veikalai.

Penkta. Prie siuntos pridedama autoriaus pavardė, adresas ir telefono numeris.

Šešta. Vertinimo komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Pastabos. Premiją laimėjusio rankraščio autorius galės tartis su Kultūros taryba dėl jo išleidimo.

1985 metų Lietuvių Bendruomenės literatūros premija bus skiriama už liuanistinės tematikos mokslo veikalą, išleistą 1983-1984 ar 1985 metais arba už bet kada parašytus rankraščius.

JAV LB Kultūros
Taryba

JAV LB KULTŪROS TARYBOS 1984 METŲ RADIJO KONKURSAI

Reportažo konkursas

TEMA: laisva apie lietuvišką įvykį, organizaciją, asmenį.

LAIKAS: neribotas, netrumpesnis kaip 15 minučių.

PREMIJOS: pirmoji — 200 dol., antroji — 100 dol.

Gali dalyvauti visi radijo darbuotojai, bet kiekvienas tik su vienu reportažu.

Proginės programos konkursas

TEMA: Lietuvos, lietuvių tautos ar lietuvių asmens istorinė ar kultūrinė proga.

LAIKAS: neribotas, bet netrumpesnis kaip 25 minutės.

Proginė programa turi būti transliuota per radiją tarp 1984 metų sausio 1 ir gruodžio 31.

Gali dalyvauti visos JAV lietuvių radijo programos, bet tik su viena progine programa.

PREMIJOS: pirmoji — 500 dol., antroji — 200 dol. Premijų mecenatas — Lietuvių Fondas. Premijų Vertinimo komisija bus paskelbta vėliau.

Konkursui skirtas juostas arba kasetes siųsti adresu: Juozas Stempušis, 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121.

GAVIMO DATA: 1985 m. sausio 31 d.

JAV LB Kultūros
Taryba

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

GAGE DESIGNER

Attractive opportunity for an experienced mechanical designer with an expanding manufacturer of electronic gaging systems in central Connecticut. Location offers many recreational and cultural benefits.

VALMET INC.,
100 Production Ct.,
New Britain, Ct. 06051
or call 203-223-6784

(36-42)

Pasakos

Fantastiška Plokštelė!

Lietuvių liaudies pasakos, paruoštos Montrealyje, vadovaujant Birutei Nagienei. Muzikinius įtarpus ir foną sukūrė muz. Aleksandras Stankevičius. Idomūs garsų efektai. Plokštelė pradžiugins visus — nuo 5-85 m. amžiaus! PASAKOS — geriausios kokybės, — puiki dovana visiems. Kaina \$10 — priedo \$2,50 — persiuntimui. Užsisakyti, pridant atkarpą:

VILNIUS RECORDS OF CANADA

2127 RUE GUY
MONTREAL, QUEBEC
CANADA H3H 2L9

TEL. (514) 849-6722.

PLOKŠTELIŲ SKAIČIUS: _____

VARDAS ir PAVARDE: _____

ADRESAS: _____

PRIEDAS: \$ _____

PAŠTO KODAS _____

Tautos Fondo Chicagos komiteto veikla

Chicagos Komitetas ir šiais metais, kaip ir praeitaisiais, Tautos Fondo išdui papildyti suruošė šaunią vakariene. Rugsėjo mėn. 22 dieną Lietuvių Tautiniuose namuose prigužėjo tiek daug geraširdžių žmonių, kad tų namų salė retai kada esanti jų tiek mačiusi. Tenka tik džiaugtis, kai permeti akimis nedidelę patalpą pilnai apsėstus 23 stalus, prie kurių kiekvieno sėdėjo ne mažiau po 10 ar 11 žmonių, kas puikiai parodė Tautos Fondo vertingą paskirtį. Be abejo, berods visiems aišku kokį darbą atlieka TF. Jis finansuoja VLIKo politinę veiklą!

Šiai vakarienei suruošti, Chicagos TF Komitetas pakvietė žinomą visuomenės veikėją ponį Matilda Marcinkienę, kuri, talkon pasiprašiusi dar keturias moteris, savo apsiimtas pareigas labai puikiai atliko, teturėdama vos dvi savaites laiko.

Vakarienos pradžia, p. Marcinkienė pasveikino taip gausiai visus susirinkusius ir padėkojusi už jų ryžtą piniginiai paremti Lietuvos iš vergijos vadavimo darbą, pakvietė vyskupą V. Brizgį sukalbėti invokaciją.

Skania vakariene visiems besivaišinant, p. Marcinkienė publiką supažindino su žymiais lietuvių visuomenės veikėjais, kurie sudarė svečių garbės stalą. Jų buvo: evangelikų vyskupas A. Trakis su žmona, gerb. kons. J. Daužvardienė, Tautos Fondo valdybos pirmininkas J. Giedraitis, ALT vicepirm. T. Blinstrubas su žmona, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas St. Baras su žmona, Liet. Encikl. leidėjas J. Kapočius, TF Chicagos Komiteto pirm. inž. J. Jurkūnas su žmona ir publicistas, įvairios spaudos bendradarbis kun. J. Prunskis.

Vakarienos programoje buvo pažymėta, kad joje dalyvaus ir VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis, kuris padarys pranešimą apie šių dienų tarptautinę politiką, bet atsiradus rimtoms priežastims, jis atvykti negalėjęs. Sekantis kalbėto-

jas buvo Tautos Fondo valdybos pirmininkas J. Giedraitis. Jis, nusakęs keliais žodžiais kas yra Tautos Fondas, koki jo santykiai su VLIKu, aiškiai pabrėžė, kad TF yra grynai savarankiška korporacija, kuri kasmet VLIKo išipareigojimams vykdyti surenka apie 130,000 dolerių.

Toliau kalbėdamas p. Giedraitis išvardino kokiomis kalbomis VLIKo yra leidžiamas biuletenis, kurio visas išlaidas apmoka Tautos Fondas. O to biuletenio kasmet yra išleidžiama net 80,000 egzempliorių, kas pareikalauja ne mažiau kaip 80,000 dolerių. Be to, priminė ir pasidžiaugė, kad **ALTas** per visą laiką yra parėmęs VLIKo veiklą apie trečdaliu milijono dolerių.

Tautos Fondo dalis — Lietuvos Laisvės iždas, anot p. Giedraičio, šiandien jau yra pasiekęs apie 225,000 dolerių kapitalą, kurį negalima naudoti VLIKo išlaidoms apmokėti, nes jis yra paskirtas Lietuvai, kai ji bus iš rusų vergijos išlaisvinta. Už šio kapitalo bankuose laikymą gauti nuosimčiai įrašomi į judomąjį Fondo kapitalą, kur jų išleidimas VLIKo reikalams jau nėra varžoma.

Baigdamas savo žodį ponas Giedraitis padėkojo TF Chicagos Komitetui, kurį sudaro: inž. J. Jurkūnas — pirmininkas; dr. L. Kriaučeliūnas, inž. E. Jasiūnas ir prof. M. Mackevičius — vicepirmininkai; A. Repšienė — sekretorė; Pr. Povilaitis — išdininkas; J. Kreivėnas, A. Pimpė ir J. Žemaitis — nariai, už jų rūpestingą darbą, renkant Tautos Fondui aukas.

Meninėje programos dalyje pasirodė dvi sesutės — Kristina ir Regina Butkūnaitės, iš Detroito, Mich., kurios, pačios sau pritardamos gitara, sudainavo keletą liūdnojų dainelių, kurių patrijotiniai žodžiai padirgino ne vieno klausytojo jausmus.

Besibaigiant vakarienei ir, pagal vakarienių tradiciją, begurkšnojant kavutę, Chicagos Komiteto pir-

mininkas Jonas Jurkūnas padėkojo visiems vakarienos dalyviams už apsilankymą bei piniginę TF paramą, o visoms ponioms (jų tarpe, berods, buvo ir viena panelė), kurios šią vakariene paruošė ir kurios daug valandų laiko prie to darbo praleido, tarė tikrą lietuvišką ir nuoširdų ačiū.

Pradedant dalyti Tautos Fondo aukotojams specialius pažymėjimus, kurie fondui esą paaukoję ne mažiau kaip 200 dolerių sumą, sujudo visa salė ir pradėjo plaukti naujos aukos. Tie aukotojai, kurie buvo gavę tokius pat pažymėjimus per praeitų metų vakariene, bet metų bėgyje savo įnašą TF padidino, gavo naujus pažymėjimus, kur buvo įrašyta visa suma, kurią jie buvo paaukoję ligi šiai vakarienei. Tokių pažymėjimų buvo išrašyta net 82. Įteikiant aukotojui pažymėjimą, buvo skelbiama jo pavardė ir suma, kiek jis yra fondui paaukojęs. O tų aukotojų susidarė ištisa eilė, kurių patys stambiausi buvo šie: J. Blažys — \$3,000, A. Kazakaitis — \$2,800, A. Balčytis — \$2,500, A. Repšienė — \$1,500, A. Gabalienė — \$1,000, P. Prankienė — \$2,530, dr. L. Kriaučeliūnas — \$1,075, P. Povilaitis — \$1,065, J. Šablinskas — \$1,020, A. Krasauskas — \$1,000 ir daugelis kitų.

Per šią vakariene naujų aukų buvo gauta 5,300 dolerių. Stambesnieji aukotojai buvo: JAV Reorganizuota Lietuvių Bendruomenė — \$500, Irena ir Leonas Kriaučeliūnai — \$350, Birutė ir Bronius Kasakaičiai — \$200, Ada ir Jonas Juškai — \$200, ir daugelis šimtininkų bei mažesnių sumų. Gautuosios vokuose aukos buvo viešai paskelbtos, paminint ir jų aukotojus. Jų buvo virš 80.

Vakariene tenka laikyti gerai pasisekusia. Didelis skaičius ruoštos vakarienos dalyvių ir jų Tautos Fondui svarios aukos aiškiai rodo, kad lietuviai pilnai įvertina VLIKo vedamą Lietuvos išlaisvinimo iš rusiško jungo darbą. Tenka pastebėti, kad tų aukotojų tarpe labai mažai pastebima čia jau mokslus baigusių jaunosios kartos žmonių, kurie gauna nemažus atlyginimus ir turtingai įsikūrę. Reik tikėtis, kad laikui bėgant ir jie susipras, ir paseks jų tėvų išmintomis pėdomis.

Juozas Žemaitis

WANTED
MACHINE DESIGNERS
AUTOMATION EXPERT. REQUIRED
JACKSON AREA
FULL BENEFITS
Miller Technical Center
307 LIBERTY
JACKSON, MICH. 49201
517-784-0529
(39-41)

A. A.

JURGIUI SIRUSUI

mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai DANAI
ir sūnui SAULIUI su šeimomis ir sūnui VITALIUI reiškiamo užuojautą ir kartu liūdime

Henrikas, Genovaitė Bitėnai
ir šeima

A. A.

JURGIUI SIRUSUI

mirus, jo žmonai ELENAI, sūnams ir dukteriai bei jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą

Jadvyga ir Apolinaras
Vebeliūnai

A. A.

Agr. mok. JURGIUI SIRUSUI

netikėtai mirus, žmonai agr. ELENUTEI ir dukrai DANAI su šeima, sūnams SAULIUI ir VITALIUI su šeimomis, seseriai ONUTEI BUDRAITENIAI ir jos šeimai, bei kitiems šeimos artimiesiems, čia ir ok. Lietuvoje, reiškiau nuoširdžią ir gilią užuojautą ir jungiuos į šeimos liūdesį

Kazimieras Bačauskas

A. A.

Agronomui JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai DANUTEI, sūnams SAULIUI ir VITALIUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Kun. Viktoras Dabušis
Julija Adienė
Juzė ir Adas Aidukai
Elena ir Petras Daliniai
Kleofa ir Bronius Gaižauskai
Jadzė Gasiliūnienė
Aleksandra ir Vincas Gruzdžiai
Aldona Krulikienė
Dr. Henrikas Lukoševičius
Dr. Irena ir Antanas Mačionai
Julija ir Juozas Navakai
Ada Petrauskienė
Ona ir Jonas Pupininkai
Marija Šiaulienė
Matilda ir Petras Vasiliauskai
Sofija ir Stasys Vaškiai
Marija ir Leonas Virbickai
Pranas Zelba

St. Petersburg, Floridoje

A. A.

ONAI PULKAUNINKIENEI

mirus, dukrai DANGUOLEI ir žentui EU-
GENIJUI BARTKAMS su šeima bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Stefa ir Vytautas
Gedgaudai

BOSTON

DIDYSIS ĮVYKIS

Spalio 14 d. 3 val. p. p. Bostone ir apylinkių lietuviams bus didysis įvykis — šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakites minėjimas šv. Kryžiaus — Holy Cross katedroje Bostone. Šv. Mišias atnašaus arkivyskupas Bernard Law ir eilė kitų vyskupų. Dalyvaus naujas mūsų vyskupas Paulius Baltakis. Per Mišias giedos Berglee muzikos kolegijos choras, solistė Marytė Bizinkauskaitė, jungtinis lietuviškų parapijų choras. Prie vargonų dr. Vytenis Vasyliūnas.

Visi turime dalyvauti tose Mišiose.

MIRĖ SAVANORIS ANTANAS BARTAŠŪNAS

Bostone po ilgos ligos rugsėjo 18 d. mirė Lietuvos kariuomenės savanoris Antanas Bartašūnas, sulaukęs 83 m. amžiaus.

Lietuvai esant nepriklausomai, Antanas Bartašūnas dirbo Vidaus reikalų ministerijos žinyboje. Artėjant antrajai sovietų okupacijai, pasitraukė į vakarus, o vėliau atvyko į Ameriką. Čia dirbo įvairius darbus iki išėjo pensijon. Priklausė lietuvių karių sąjungai "Ramovai", So. Bostono lietuvių piliečių draugijai, rėmė Balfą ir kitus lietuviškus reikalus.

Rugsėjo 19 d. vakare įvyko atsisveikinimas su vėlioniu. Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. Albertas Kontautas sukalbėjo

maldas. Savanorių ir ramovėnų vardu atsisveikino savanoris rašytojas Stasys Santvaras, Balfo vardu skryliaus pirm. kun. Antanas Baltrašūnas, o visuomenės vardu tarė žodį Antanas Andriulionis, kuris ir pravedė šį atsisveikinimą. Joe Casper šermenynė buvo pilna žmonių.

Palaidotas rugsėjo 20 d., po šv. Mišių, iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios Forest Hill kapinėse, toli nuo tėvynės, kurios ginti buvo išėjęs savanoriu.

Nuliūdime liko žmona Ona, sūnus Jonas su šeima, duktė Irena su šeima, o taip pat daug velionės bičiulių.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED FIXTURE BUILDERS AND TOOL MAKERS

Exper. on Checking Fixtures of all types. Steel, plastic and wood. Growing company, good working conditions. Good benefit package. Competitive pay. Apply SMITH BROS. TOOL, 35430 Beattie, Sterling Hts., Mich. 48077. 313-978-0800. (3-945)

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas



Chicagos neolituonų iškyla į Beverly Shores



Chicagos neolituonai suruošė originalią išvyką į Elenos ir Kazimiero Pocių sodybą Beverly Shores, Ind., būtent, kas pirmas automobiliu atvyks į gegužinę. Lenktynėse dalyvavo virš 30 korporantų. Nuotraukoje dalis gegužinės dalyvių.

Kęstučio Pociaus nuotr.



Teisėjų komisija, kas pirmas atvyks iš Chicagos į E. ir K. Pocių sodybą Beverly Shores, Ind. — A. Modestas ir P. Deveikis.

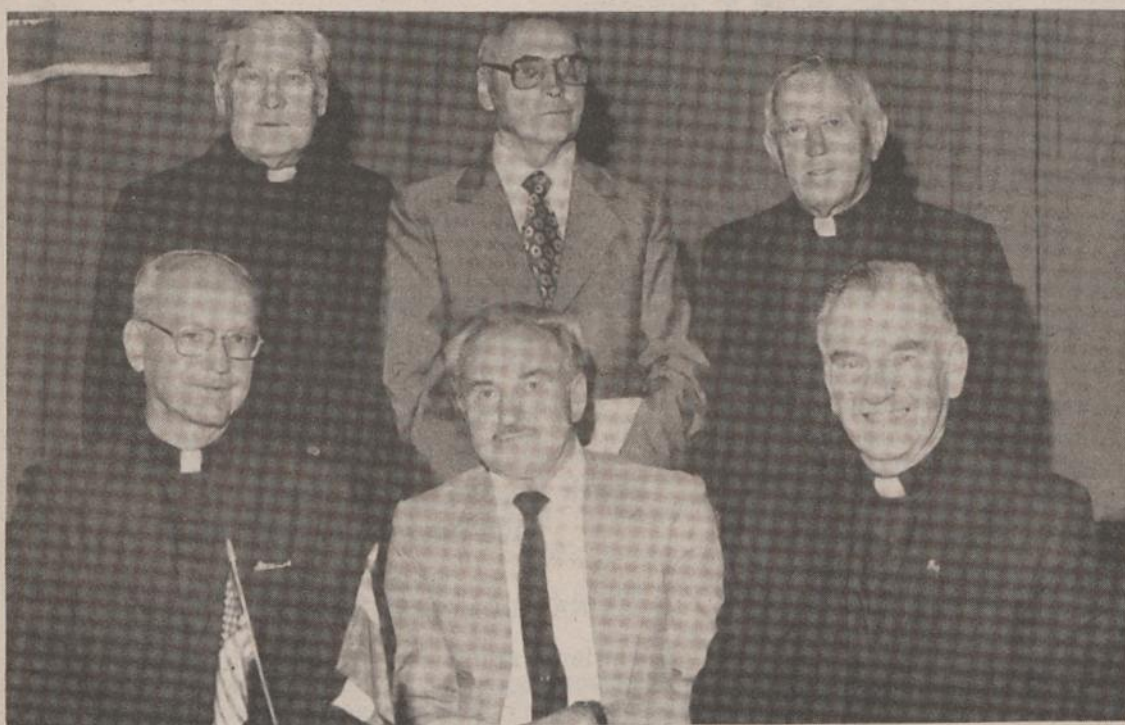


Neolituonų išvykos organizatoriai — dr. A. Arbas ir Kęstutis Pocius.



Laukiant kol iškeps kepsniai: Jurgita Stanaitytė, A. Modestas, Violeta Modestavičienė ir Sharon Dornbas.

Visos nuotraukos Kęstučio Pociaus



Šv. Kazimiero jubiliejui ruošti Bostone dalis komiteto narių. Sėdi iš kairės: kun. A. Kantautas, pirm. V. Izbičkas, kun. A. Janiūnas. Stovi: kun. A. Baltrašūnas, Br. Paliulis ir kun. Saulėnas.

K. Daugėlos nuotr.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.



Kredito kooperatyvas "Taupa" įsikūręs Dievo Motinos parapijos patalpose jau atlieka finansines operacijas. Nuotraukoje kooperatyvo direktoriai V. Urbaitis ir D. Ramonienė aptarnauja S. Ignatavičių ir arch. E. Kersnauską. V. Bacevičiaus nuotr.

TAUPA VIENINTELIS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS OHIO VALSTIJOJE.

BŪSTINĖ: DIEVO MOTINOS PARAPIJOS PATALPOSE.
SKYRIUS: ŠV. JURGIO PARAPIJOJE.

Darbo valandos: sekmadieniais nuo 11:00-1:00 p. p.

P A T A R N A V I M A I

MOKAME: DUODAME PASKOLAS:

6% už indelius (\$100 ar daugiau)	Asmenines ir prekybines, nuošimčiai mažesni kaip
9% už 'Super' share sąskaitą (\$2,500 ar daugiau)	kitose finansinėse institucijose.

Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS raštinėje. Visos santaupos apdraustos su National Deposit Guarantee Corporation.

SAVI — PAS SAVUS! VIENYBĖJE — GALYBĖ!

• James L. Buckley, Laisvosios Europos — Laisvės Radijo pirmininkas, paskelbė, kad Laisvės radijo Pabaltijo kraštų tarnybos perkeltos į Laisvosios Europos skyrių. Laisvasis Europos radijas prijungs estų, latvių ir lietuvių kalbas prie kitų šešių kalbų, kuriomis iki šiol transliuojamos programos į Bulgariją, Čekoslovakiją, Vengriją, Lenkiją ir Rumuniją. Laisvės radija toliau tęs dvylika kalbų transliacijas į Sovietų Sąjungą. Pabaltiečių tarnybų perkėlimas į Laisvosios Europos radiją geriau nušvies JAV užsienio politiką, kuri niekad nepripažino Pabaltijo kraštų okupaciją.

• Dariaus-Girėno transatlantinio žygio reta istorinė medžiaga, mūsų visuomenei dar beveik nematyta, bus parodyta Jaunimo Centre rengiamoje parodoje. LITUANICOS žygio istorinė medžiaga, kurią visi turėtų pamatyti, yra iš inž. E. Jasiūno (DARIAUS-GIRĖNO albumo autoriaus) rinkinių. Parodoje bus galima matyti: originalinis LITUANICOS propeleris (kuris prieš pat skridimą buvo pakeistas nauju), Dariaus asmeniškas foto nuotraukų albumas, lakūnų laišakai, spaudos iškarpos ir kita su žygiu surišta istorinė medžiaga. Parodą rengia Chicago Lietuvių Filatelistų Draugija "LIETUVA". Paroda bus sekančios apimties: pašto ženklai, medaliai ir LITUANICOS žygio istorinė medžiaga. Paroda vyks Jaunimo Centro apatinėje salėje spalio mėn. 20-21 dienomis. Paroda bus atdara visuomenės lankymui: šeštadienį 10-7 val. vakaro, sekmadienį 10-3 val.

Įėjimas visiems laisvas! Parodos rengimui vadovauja Juozas Žygas.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 442-6810.

WANTED AT ONCE PRESSMAN

Exp., roll to roll, flexographic, 4 and 5 color. Desirable Rocky Mountain living. Established film and converting plant. ED MILLER, 303-297-3711 (34-40).

Puikiausius kailius rasite



Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

"Amber Holidays"

1984 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Dar yra vietų šiose grupėse:

Maskva-Vilnius-Ryga-Leningradas

Gruodžio 26 d.

(Naujų Metų sutikimas Vilniuje) — \$1247.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

1985 METŲ ESKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos, pirmoji grupė išvyksta BALANDŽIO 17 D.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764



Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324



AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Gruodžio 19

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon



PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Clevelando skautininkai-skautininkės kandidatuoja į Lietuvos Skautų Sąjungos vadovybę

Vykstančiuose LSS Vadovybės rinkimuose iš Clevelando dalyvauja sekantieji skautininkai ir skautininkės.

Į LSS Tarybą:

s. BELZINSKAS Remigijus - į LSS įstojo 1972 m., pakeltas į paskautininkus '78 ir į skautininkus '83 m.; lankė Ažuolo mokyklą, baigė '80 m. Gilwellio kursų laidą. '83 m. apdovanotas Už Nuopelnus ordinu.

Tunte ėjo draugininko, adjutanto, tuntininko pavaduotojo pareigas ir jau 7-ti metai Pilėnų tn. tuntininkas. Stovyklose - 5 metus draugininku, 2 metus - viršininku; '73 m. Jubiliejinėje stovykloje skautų pastovyklės adjutantas, '81-84 metais rajono stovyklose skautų pastovyklės viršininkas.

vs BUDRIENĖ-Gulbinienė Jadvyga - įstojo į LSS 1928 m. Ėjo įvairias pareigas, nuo paskiltininkės iki tuntininkės, buvo 10 stovyklų vadovė; vyr. skaučių skyriaus vedėja Kaune. Suorganizavo Lituanikos ir Dubysos tuntas Memingene 1945-49 m. ir Skautininkų su važiavimą; '51 m. buvo pirmos ASD Sk. Clevelande valdybos sekretorė; '54 m. Tarybos narė, '73 m. Jubiliejinės stovyklos ūkio vedėja, '78 m. VI Tautinės stovyklos bendrijos rajono viršininko pavaduotoja. Du kartus buvo Neringos Tn. tuntininkė.

Skautininkų d-vėje 6 metai pirmininkė; 5 m. lituanistinės mokyklos mokytoja, visuomenininkė.

Apdovanota Lelijos ordinu '48 m. ir Padėkos ordinu '73 m.

vs fil JUODIKIS Alfa - įstojo į LSS 1934 m. 1936-39 m. Panevėžio jūrų sk. vienetė, pakeltas į vyr. valtininkus. Dalyvavo Panemunės Tautinėje stovykloje 1938 m. Į ASS veiklą įsijungė Stuttgarto universitete. 1950-52 įsijungė į Korp Vytis ir ASS. Clevelande veikė ASS skyriuje, buvo du kartus pirmininku. 1968-72 ve-

kė ASS Los Angeles skyriuje. Siuo metu yra Vidurio Rajono ASS vadeiva.

ps. MISKINIENĖ Aldona - į LSS įstojo 1947 m. Vokietijoje. Į skaučių eiles įsijungė Clevelande. Ėjo įvairias vadovės pareigas: skiltininkės, draugininkės, tunto vadijos narės. Siuo metu yra Vidurio Rajono vadeivė. Stovyklose ir suvažiavimuose praveda pašnekesius ir paskaitas. Apdovanota Tėvynės Dukros žymeniu.

s fil PUSKORIENĖ Marija į LSS įstojo 1946 m. Vokietijoje. Buvo skiltininkės, draugininkės ir tunto adj. pareigose. Pabaltijo universitete įstojo į ASS Toronte buvo ASS skyriaus valdyboje ir talkino tuntui. Clevelande - ASD sk. valdyboje, Skautininkų d-vės valdyboje; Neringos ir Pilėnų tuntų vadijoje virš 15 metų.

Apdovanota Tėvynės Dukros žymeniu ir Ordinu už Nuopelnus su rėmėjų kaspinu.

Į Vyr. Skautininkes:

vs tn GEDGAUDIENĖ Stefa - skautės įžodį davė '39 m. Zarasuose, '45 m. vyr. skautės Muenchene, '48 m. t.n. pasižadėjimą Stuttgarte, '54 pakelta į paskautininkes, '68 m. - skautininkės, '74 į vyr. skautininkes; baigė '77 m. Gilwellio kursų laidą; '83 m. apdovanota Lelijos ordinu.

1949 m. aktyviai dalyvavo Neringos Tn. ir ASD Satrijos Raganos d-vės steigime Clevelande. Ėjo įvairias pareigas nuo skiltininkės iki tuntininkės, nuo puošimo vadovės iki stovyklos viršininkės. 1950 ir 1980-83 m. tuntininkė, '68 m. V-jė Tautinėje stovykloje Serijos komendantė, '69 m. vadovė Draugininkų kursų rengime, '81 ir '84 m. Gintaro VM instruktorė.

'75 ir '78 m. Skautininkų d-vės pirmininkė.

Kelis kartus eitos ASD skyriaus valdybos narės ir pirmininkės pareigos; '70-'72 m.



Skautų veteranas vs Vytautas Civinskas, gyvenęs Clevelande, savo artimųjų būrelyje atšventė 80-tąjį gimtadienį. Nuotraukoje sūnus Kęstutis skaito sveikinimus.

V. Bacevičiaus nuotr.

ASD CV pirmininkė, '73 ASS VP.

Per visą skautavimo laikotarpį beveik pastoviai pareigose - vadovė, lektorė, instruktorė.

Į Vid. Rajono vadus:

vs JOKUBAITIS Vytautas - į LSS įstojo 1930 m. Ėjo draugininko, laivo vado, tuntininko ir kitas pareigas. 1951 m. - Clevelando jūrų skautų ikūrėjas. 1970-75 m. LSB Garbės Gynėjas. 1979 m. LSB Tarpautinio skyriaus vedėjas. Nuo 1978 m. Clevelando skautininkų Ramovės seniūnas. Dalyvavo eilėje jubiliejinų ir tautinių stovyklų. Yra Miško Zenklo vadovų mokyklos instruktorius. Apdovanotas Už Nuopelnus, Lelijos ordinais, amerikiečių skautų Silver Beaver ir Sv. Jurgio ordenais.

Siuo metu yra Vidurio Rajono Vadas.

WATERBURY

MOTERŲ SUKAKTUVINĖ ŠVENTĖ

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Waterburio Klubas įsteigtas 1954 metais rugsėjo mėn., mokytojos Onos Saulaitienės pastangomis, reiškiasi kultūrine ir tautine veikla, apjungdamas moteris bendriem siekiam, savo darbais padėti pavergtos Lietuvos išsivystimui.

30 metų laikotarpį klubo narės savo darbštumu nuširdžiai talkino darbais ir aukomis stiprinant savo renginiais klubo išdą, iš kurio dosniai parėmė ir teberemia Lietuvių bei Tautos Fondus, Vasario 16 gimnaziją, lietuvišką spaudą, jaunimą lankiusius lituanistikos kursus, ruošė parodas, siuntiniais ir aukomis suteikė pašalpą Sibiro tremtiniams, Suvalkų lietuviams, kasmet dalyvauja mugėse lietuviškais kepiniais.

Klubo pirm. Danutė Vencauskaitė skiria daug dėmesio jaunimui, klubo renginiuose suteikiant progą jiems pasireikšti. Šiemet klubo veiklos sukakčiai paminėti, spalio 20 d. pakviesi Hartfordo jaunimo tau-

tinių šokių grupė "Berželis" vadovaujama Dalios Dzikičienės.

Koncertinėje dalyje pasirodys New Yorko dainininkų vienetas "Jinai ir Trys Gintarai".

Po koncerto vyks vaisės, klubo narių paruoštu maistu, vadovaujant Julijai Puodžiūkaitienei. Taipgi, bus vertingų daiktų laimės traukimai ir šokiai.

Klubų valdyba ir narės maloniai kviečia visus wa-

terburiečius ir apylinkių lietuvius į šią suaktyvinę šventę š. m. spalio 20 d. 7:30 val. vakare šv. Juozapo lietuvių parapijos salėje, 29 John St., Waterburyj, pabendrauti su savo draugais, pažįstamais ir jaunimu, kartu paremiant klubo prasmingų tikslų veiklos galimybes. (kč)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

LATVIAN CLEVELAND CREDIT UNION, INC.

15203 Detroit Ave., Lakewood, Oh. 44107

Jau ketvirtį šimtmečio aptarnaujanti pabaltiečių bendruomenę Ohio valstijoje, mielai kviečia naujus narius, ypatingai lietuvius.

Istaiga atidaryta nuo 5 iki 7 v.v. antradienį, penktadienį ir šeštadienį, nuo 1 iki 3 val. p.p. trečiadienį, tel. 228-1996. Kitu laiku skambinti 486-4310.

Paskolos prasideda nuo 10%, naujų automobilių 12% Indėliai - \$10,000 ir daugiau - neša 10%. Yra nušimčius nešanti čekių sąskaita ir kiti įvairūs patarnavimai.

Visos taupymo sąskaitos yra apdraustos NCUA (National Credit Union Administration). Visi taupytojai iki 55 metų amžiaus gauna nemokamai gyvybės apdraudą iki \$2,000. Vyresni taupytojai gali kvalifikuotis pilnai, ar mažesnei sumai.

Smulki informacija anglų kalboje galima gauti 5-tame Baltų Draugystės Vakare šeštadienį, spalio 13 d. Latvių parapijos salėje.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.



1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10 DIENŲ EKSKURSIJA LIETUVOJ

No. 128: Naujų Metų sutikimas Lietuvoj

gruodžio 28 - sausio 11 \$1,449.00

10 dienų Vilniuj, 2 Helsinky

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

gliminių išskvėtimo dokumentus

nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas

dovanas gliminėm Lietuvoje

tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

MALONIAI KVIEČIAME CLEVELANDO
LIETUVIŲ VISUOMENĘ DALYVAUTI

CLEVELANDO PABALTIEČIŲ VAKARE-VAKARIENĖJE

LATVIŲ PARAPIJOS SALĖJE

Detroit ir Andrews Ave. (W. 152-a gatvė)
ŠEŠTADIENĮ, SPALIO 13 D., 7:30 V. Vak.

Programoje: sol. J. KAZĖNAS, latvių pianistas ir estų choras. Po programos bus šokiai.

Bilietai \$10.00 asmeniui kuriuos prašome užsisakyti pas A. Mackuvienę (692-2031) ar B. Pautienienę (383-8225).

Clevelando Pabaltiečių
Komitetas

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

PACKAGES TO POLAND

Lowest Prices
Best Service
Shipments every week.
Largest dealer in Ohio.
Since 1967
POLISH IMPORT CENTER
6301 Fleet Ave.
429-1010

P A D Ė K A

A. † A.

MYKOLUI SMELSTORIUI

po sunkios ir ilgos paralyžiaus ligos nesugrįžtamai iške-
liavus amžinybėn rugsėjo 8 d., širdingai dėkoju — gi-
minėms, draugams ir pažįstamiems pagerbusiems ve-
lionį šv. Mišių, gėlių, Tautos Fondo aukomis bei užuo-
jautas spaudoje ir žodžiu.

Reiškiu nuoširdžią padėką J. E. Vyskupui V. Briz-
giui už šv. Mišias atnašautas Chicagoje, Dievo Motinos
Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonui kun. G. Ki-
jauskui už šv. Mišias bažnyčioje ir maldas prie kapo,
kun. L. Zarembai už šv. Mišias ir už sukalbėtas maldas
atsisveikinimo metu koplyčioje, kun. A. Goldikovskui
už atlaikytas šv. Mišias bažnyčioje ir maldas prie kapo,
laidotuvių direktoriui Jakubs už rūpestingą patarna-
vimą.

Reiškiu nuoširdžią padėką J. Malskiui už tartą žodį
ir atsisveikinimo pravedimą su velioniu, L.K.V.S. Ra-
movės pirmininkui V. Januškiui, Kar. A. Juozapavičiaus
kuopos pirmininkui P. Venciui, Pensininkų klubo pir-
mininkui B. Nainiui, LB Clevelando skyriaus pirmi-
ninkui V. Čyviui.

Nuoširdžiai ačiū p.p. Andrijauskams, Barniškiui,
Raškauskui, Žygienei už nuoširdžią pagalbą.

Dėkojus ponioms prisidėjusioms prie pusryčių. Nuo-
širdžiai dėkinga visiems karsto nešėjams, visiems atsi-
lankiusiems į laidotuves, dalyvavusiems bažnyčioje ir
palydėjusiems į amžino poilsio vietą — Kalvarijos ka-
pines.

Liūdinti žmona

ALBINA SMELSTORIENĖ



AMBER
STUDIOS, Inc.

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Tel. (216) 531-3500



Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.



**VISUS KVIEČIAME Į
CLEVELANDO VYRŲ OKTETO
25 VEIKLOS METŲ**

JUBILIEJINĮ BALIŲ

Šeštadienį 1984 m. lapkričio 3 d.
ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE

Programa:

7:30 v. Kokteiliai

8:00 v. Vakarienė

9:00 v. Naujos Okteto plokštelės pristatymas

9:15 v. Oktetas dainuoja mėgiamiausias dainas

10:00 v. Šokiai ir žaidimai.

25 dol. auka padengia — šokius, programą, vaka-
rienę ir VISUS gėrimus, bei prisideda prie Okteto
kelionės į Australiją!!!

Stalus prašome rezervuoti pas V. Butkuvienę —
732-8250 ar pas V. Žiedonienę — 481-8023.

tėvynės
garsai



LITHUANIAN RADIO PROGRAM
4249 Lambert Rd., Cleveland, Oh. 44121.
(216) 382-9268

**CLEVELANDO
LIETUVIŲ
RADIJO
PROGRAMA**

**girdima sekmadieniais
8—9 val. ryto
naujoje stotyje**



90.3 FM WCPN
CLEVELAND PUBLIC RADIO

Lietuviška muzika, žinios, keliaujančio mikrofono reportažai,
moters pasaulis, istorinės ir literatūrinės vinjetės.

KLAUSYKITES TĖVYNĖS GARSŲ KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ!



KOMP. A. MIKULSKIO MINĖJIMAS

Š. m. spalio 14 d., komp. a. a. ALFONSO MIKULSKIO mirties metinių sukakties proga, pamaldos bus Clevelande šv. Jurgio ir Dievo Motinos bažnyčiose, o Čiurlionio ansamblis su kanklių orkestru atliks kompozitoriaus Alfonso Mikulskio sukurtas UŽ KENČIANČIĄ LIETUVĄ mišias.

4 val. p. p. Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyks minėjimas.

Bus rodomas G. Karoso pagamintas video filmas iš a. a. A. Mikulskio gyvenimo.

• Vs D. Venclauskaitė ir vs J. Šatkauskienė, iš Waterbury, Ct., dalyvavusios Clevelande skautininkių suvažiavime, lydimos vs J. Budrienės aplankė Dirvą ir įsigijo jos leidinių.

Vs D. Venclauskaitė ta proga paliko Dirvai auką 40 dol. Ačiū.

P A D Ė K A

Širdingai dėkoju visiems giminėms ir prieteliams, kurie mane lankė ligoninėje ir namie, skambino ir užjautė raštu iš įvairių vietovių man sunkiai sergant po širdies operacijos.

Jūsų malda ir linkėjimai suteikė man moralinės ir fizinės stiprybės greičiau pasveikti. Ačiū labai

Edvardas Stepas

REAGANUI PAREMTI VAKARAS

Spalio 19 d. 7 val. vak. Lietuvių Namų salėje Clevelando ir apylinkės lietuvių respublikonų klubas rengia prez. Reaganui ir respublikonų kandidatams paremti vakarą.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

BALFO VAJUS

Prasideda spalio 1 d. Aukas prašome siųsti skyriaus išdininkui Stasiui Mačiui, 1026 Dillewood Rd., Cleveland, Ohio 44119 arba įteikti skyriaus valdybos nariams sekmadienį po sumos abiejose parapijose kavutės metu.

Balfas šiomet mini 40 metų veiklos sukaktį. Clevelande rengiama akademija ir pobūvis spalio 20 d. Lietuvių Namuose. Daugiau žinių apie akademiją bus paskelbta vėliau.

Skyriaus valdyba prašo visus lietuvius Clevelando apylinkėse būti dosniems kaip ir kiekvienais metais.



APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 442-6810.

VISI MALONIAI KVIEČIAM! Š. m. spalio 20 d.

7 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE

ĮVYKS BALFO 40 METŲ JUBILIEJINIS BANKETAS

Trumpą programą atliks talentingos sesutės **Kristina ir Ilona KUPREVIČIŪTĖS.**

Šokiams gros 5 asmenų G. MAČIO orkestras. Bus šilta vakarienė prie gražiai papuoštų stalų. Mes tikimės, kad mūsų rėmėjai užpildys Lietuvių Namų salę.

Stalus po 10 asmenų ar pavieniui prašome rezervuoti kasdien pas St. Mačį tel. 481-4504 ir Juozą Čyva tel. 486-5970, o sekmadieniais abiejose parapijose kavutės metu.

BALFO Skyriaus Valdyba



Clevelando lietuvių sodyba oficialiai buvo atidaryta rugsėjo 30 d. Šventinimo apeigas atliko kun. G. Kijauskas, SJ. Apačioje dalis svečių dalyvavę iškilmėse. V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SPALIO 13 D. Pabaltiečių vakaras. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, estų taryba ir latvių sąjunga.

• SPALIO 20 D. Balfo 40 metų minėjimas-balius Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 3 D. Clevelando Vyrų Okteto 25 metų jubiliejinis balius šv. Jurgio parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 10 D., šeštadienį O. L. G. D.-jos metinis susirinkimas, balius ir kultūros premijos įteikimas.

• LAPKRIČIO 11 D. 11:30 val. priešpieť parapijos salėje tradicinis šv. Jurgio parapijos festivalis. Pabaiga 4 val. popiet.

• LAPKRIČIO 17 D. Karuomenės šventės minėjimas, Lietuvių salėje. Rengia L.K. V.S. "Ramovė".

• LAPKRIČIO 17-18 D. Dainavos stovyklai remti parengimas-paroda.

• LAPKRIČIO 18 D. Clevelando Lietuvių Namų akcijų platinimo vajeaus popietė.

• LAPKRIČIO 24-25 d.d. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando Apylinkė.

• GRUODŽIO 2 D. Ateities klubo 35 metų sukakties minėjimas.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

PIRMOSIOS METINĖS

A. + A.

ALFONSAS MIKULSKIS,

kompozitorius, LTM Čiurlionio ansamblio įkūrėjas, mirė 1983 spalio 14. Mirties pirmųjų metinių proga už Jo sielą bus aukojamos šv. Mišios Lietuvoje, Romoje (prel. A. Jonušas), Washingtonė (kun. dr. T. Žiūraitis, OP), Chicagoje (kun. J. Kidykas, SJ), Detroite (kun. A. Babonas), Clevelande (kun. J. Bacevičius ir kun. G. Kijauskas, SJ). Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje Čiurlionio ansamblis giedos Alfonso Mikulskio sukurtas mišias už kenčiančią Lietuvą.

O, kaip tai liūdna, nuėjo žmogus,
Pro tamsius, pro mirties slėpiningus vartus.
Blaškosi skausmas ir drasko jausmus,
Kas suteiks paguodos, ar giedrės dar dangus.

Amžius pranyko gyventa diena.
Ir daryta jo darbą jau minį rauda.
Kurdama džiaugėsi, plastė širdis,
Iš liepsnos gi spragėjo gyva kibirkštis.

Geso, užgeso. Apžels veik takai.
Velionies nueiti, bet vis lieka darbai,
Savo darydami jo gyvumu
Mes paguosti nueisime amžiaus keliu.

(Vydūnas)

Kviečiame gimines, draugus, pažįstamus tą labai liūdną dieną prisiminti velionį ir pasimelsti už jo sielą.

Skaudaus liūdesio prislėgti
žmona Ona
ir LTM Čiurlionio Ansamblis

• GRUODŽIO 9 D. Tėvynės Garsų radijo programos 35 metų sukakties minėjimas.

• GRUODŽIO 16 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

• GRUODŽIO 24 D., pirmadienį, 9:30 val. vak. šv. Jurgio parapijos bendros Kūčios parapijos salėje.

1985

• KOVO 9-10 D. Čiurlionio ansamblio 45 metų sukaktis. Akademija-koncertas.

• BALANDŽIO 14 D. Dievo Motinos parapijoje popietė su Grandinėle.

• BALANDŽIO 27 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos parengimas.

• GEGUŽĖS 11 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Motinos dienos minėjimas.

• BIRŽELIO 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų baigimas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DIRVA

MIRĖ JURGIS SIRUSAS



Spalio 2 d. nuo širdies smūgio mirė tautininkų veikėjas agr. Jurgis Sirusas, sulaukęs 78 m. amžiaus.

Velionis buvo Lietuvos Nepriklausomybės Fondo

valdybos vicepirmininkas ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos narys.

Palaidotas spalio 4 d. New Jersey. Nuliūdime liko žmona Elena, duktė Danutė ir sūnūs Saulius ir Vitalis su šeimomis.

Plačiau apie velionį a. a. J. Sirusą bus kitame Dirvos numeryje.

• A. A. Onai Pulkaunikienei mirus, vietoj gėlių ant jos kapo, Stella ir Vytautas Abraičiai atsuntė auką 50 dol. paremti Dirvai, kurią velionė mėgo ir rėmė. Ačiū.

• Baltuose Rūmuose ant radienį, spalio 9 d., prezidento kvietimu, įvyko fraternalinių organizacijų pirmininkų priėmimas, kuriame dalyvauti telegrama buvo kviestas ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas Dargis.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos nariui

A. A.

JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai ir sūnams bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdybos vicepirmininkui

JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai DANUTEI, sūnams SAULIUI ir VITALIUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba

Vilties šimtininkui ir Dirvos rėmėjui

A. A.

JURGIUI SIRUSUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai DANAI, sūnams SAULIUI ir VITALIUI bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva



Iš LB vadovų konferencijos Dainavoje rugsėjo 22-23 d. Iš kairės: dr. A. Butkus, dr. T. Remeikis, V. Kamantas. Kalba PJS pirm. G. Grušas ir A. Pacevičius. J. Urbono nuotr.

DIRVAI PARAMA

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą paremė šie skaitytojai:

A. Gustaitis, Los Angeles 10.00
J. Petrauskas, Detroit ..10.00
V. Vasikauskas,
Richmond Hill10.00
S. Valiukėnas, Springfield 30.00
L. Tabbert, Olmsted 5.00
J. Krištolaitis, Cleveland 15.00
L. L. Nagevičiai, Parma 15.00
V. A. Šenbergai,
Cleveland25.00
O. Žygienė, Cleveland ..30.00
R. Valodka, Juno Beach 15.00
G. Juškėnas, Cleveland 25.00
E. Janulis, Cleveland ..10.00
V. Aleksandrūnas,
Glendale25.00
J. Kazėnas, Cleveland .. 5.00
V. Nasvytis, Cleveland ..25.00
A. Valiulis, Los Angeles 20.00
V. Kutkus, Detroit10.00
L. Kapeckas, Hartford .. 3.00
J. Lozoraitis, Cleveland .. 5.00
A. Balsys, New York20.00
P. Mikšys, Juno Beach .. 5.00
E. Cizinauskas, Freeport 10.00
A. Česonienė, Linwood .. 5.00
J. Leščinskas, Detroit ..10.00
S. Mikalauskas, Cleveland 5.00
J. Misevičius, Baltimore 5.00
J. Undraitis, Rockford ..10.00
A. Barčas,
Downers Grove10.00
R. J. Nausėda,
Woodland Hill40.00
M. Šnapštys, Dearborn .. 5.00
A. Vaitiekaitis, Detroit ..10.00
B. Bilvaisas, Boston 5.00
P. Babickas, Worcester 25.00
V. Kačinskas, Sawyer .. 5.00
Dr. Pr. ir A. Sutkai,
Homewood25.00
J. Beniūnas, Hartford .. 3.00
N. Matijošaitis,
Los Angeles30.00
O. Biežienė, Long Valley 50.00
J. Vaineikis, Chicago25.00

J. Ramanauskas,
Metuchen20.00
Pr. Šalpuskas, Flushing ..10.00
V. Godliauskas,
Ridgewood 5.00
L. Krajauskas, St. Pete. 10.00
M. Krasauskas, Pasadena 15.00
A. Juodvalkis, Chicago ..30.00
P. Karosas, New Britain 10.00
A. I. Sušinskai, Cleveland 10.00
A. Jucėnas, Juno Beach 13.00
K. Cicėnas, Woodrige .. 5.00
A. Arūnas, Woodhaven ..10.00
J. Raciūnas, Phoenix10.00
Dr. E. ir L. Jarašūnai,
Santa Monica25.00
G. Sakas, Baltimore30.00
Dr. E. Stanat, Chicago .. 3.00
J. Juozaitis, Juno Beach 40.00
S. Maurukas, Algonquin 10.00
A. Kukučionis,
Tinley Park 5.00
Tėv. dr. T. Žiūraitis,
Washington30.00
Dr. V. Apynys, Clinton 50.00
K. Vaičieliūnienė,
Cleveland25.00
B. Žiugžda, Cleveland ..10.00
R. ir D. Belzinskai,
Cleveland50.00
V. A. Račkauskai,
Eastlake10.00
E. Gibisas, Chicago 5.00
A. Tarvydas, Philadelphia 10.00
H. Bitėnas, Elizabeth10.00
V. Vitkus, Rochester15.00
K. Leknius, Shelby10.00
Kun. J. Žvirblis,
Grand Rapids30.00
J. Citulis, Cleveland10.00
J. Naujokaitis, Cleveland 5.00
J. Kregždė, Cincinnati ..10.00
A. Dagilis, Westland10.00
V. Šilėnas, Erie15.00
Dr. A. Milaknis,
Santa Monica25.00
V. Misiūnas, Elizabeth ..20.00
M. Gruzdis, Euclid 1.00
J. Jurkūnas,
Beverly Shores30.00
V. Česnavičius,
Richmond Hill25.00

J. Bortkevičius,
N. Brunswick20.00
A. Kalvaitis,
Ormand Beach20.00
J. Rimkūnas,
New Buffalo30.00
P. ir G. Dargiai,
Pittsburgh25.00
J. Giedraitis, Northport 15.00
E. Šalčiūnas, Palos Hts. 13.00
J. Strazdas, Sunny Hills 20.00
J. Budrienė, Strongsville 10.00
M. Barniškaitė, Euclid ..10.00
Dr. G. ir dr. Stp. Matai,
Brecksville20.00
J. Garla, Juno Beach ..18.00
J. Deksnys, Vineland ...20.00
H. Butkus, Mission Viejo 15.00
S. ir I. Petravičiai,
Rancho Palos Verdes 25.00
V. Gruzdis, Euclid20.00
K. Linkus, Miami Beach 10.00
J. Račylienė, Euclid15.00
Dr. L. Kriaučiūnas,
Palos Park100.00
M. Žitkus, Cleveland25.00
S. Radzevičiūtė, Euclid ..10.00
A. ir V. Bakūnai,
Willowick10.00
M. V. Valiai, Cleveland 10.00
J. Kazlauskas,
Richmond Hts.20.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Lituanistikos Instituto nariai išrinko Instituto prezidiumą trijų metų kadencijai. Naująjį LI prezidiumą sudaro: pirmininkas — prof. Bronius Vaškelis (Chicago), literatūros kritikas, Lituanistinės katedros vedėjas; vicepirmininkė — dr. Janina Rėklaitienė (W. Lafayette, Ind.), kalbininkė; sekretorius — dr. Jurgis Gimbutas (Arlington, Mass.), inžinierius, kraštotyrininkas; išdinininkas — dr. Romas Misiūnas (New York, NY), istorikas; narys — dr. Algis Norvilas (Chicago), psichologas. Lituanistikos Institutą sudaro apie 140 lietuvių mokslininkų, gyvenančių JAV, Kanadoje ir kitose vakarų pasaulio kraštuose.

• K. G. Čeputis, jr., tarnybos reikalais Wrigley bendrovės siunčiamas išvyko ilgesnei kelionei Europoje, ten veikiančių įmonių inspekcijai.

Aplankys bendrovės įmones Vokietijoje, Prancūzijoje ir Anglijoje.

Mielam

JURGIUI SIRUSUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai ELENAI, dukrai DANUTEI, sūnams SAULIUI ir VITALIUI bei jų šeimoms ir kartu liūdime

Stella ir Vytautas
Abraičiai
Ona ir Kostas
Žolynai